20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوه‌لكيان} ՑԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ‹جريدهٔ شرقيه›

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 ղուէ	6 ղուէ	3 ղուէ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուասը 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Իքինճի, ճինճի վէ յէտինճի սահիֆէ սաթըրը ղրշ. 5
Դէօրտիւնճիւ սահիֆէ սաթըրը 10 փարա. » 3
Մէքթուպլար նամինա թալիպ պուլընանլար մէճանէն գապուլ օլընմաղ վէ աքսի օլընմայան էվրագ իատէ օլընմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան խանընտա պուլընմագտա տըր։ Գապուլ իտիլէն հաւատիս վէ մէգալէլէր իատէ օլընմազ։
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷՔԵԱՆ. միւրաճաաթ օլընա։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԿԻՐԻՏ

Կիրիտ վիլայէթի մէրքէզ իթթիխազ օլընմագ իւզրէ Սէքիզլիճէի պիր օրտուի հիւմայունըն տահա թէշքիլի հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ գարարկիր օլուպ, իշպու եէնի օրտունըն գումանտա իչիւն լազըմ կէլէն րէիսլէր վէ քեամիլէր՝ Պապը Սէրասքէրիճէ ինթիխապ ու թային գըլընմըշ տըր։

Խրիսթոֆի Զօղրաֆօս էֆ. հազրէթլէրինին կէօյա Կիրիտ մուհաճիրլէրինէ իանէթէն 200,000 ֆրգ. վէրտիկինի Պօսֆօր նամ Սօֆիա կազէթասը եազմըշ իսէ տէ, միւշարէւլէյհ՝ աստըգտի տէվլէթի Ալիյէտէն օլուպ գաթըան բօլիթիգա իշլէրիյէ իշթիղալ իթմէյէրէք իշինէ պագտըղընտան, իշպու խապէրին պիւթիւն պիւթիւնէ պիասըլ ու էսասսըզ օլտուղընը Լէվանթ հէրըլտ վէ Մէսիհէր կազէթալարը եազմըշլար տըր։

Ախիրէն Կիրիտէ ազիմէթ իթմիշ օլան եավէրանը Շահանէտէն պինպաշը Շաքիր պէյ՝ տիւն Էզգիրէի մէզքիւրէտէն Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշ տիր։

Ճանիյէ վաբօրը՝ տիւն պազը մուհիմ մատ ալարագ Կիրիտէ կիթմիշ տիր։

Աթինատան պէր վէճհի ատի խապէրլէր վէրիլմիշ տըր։

«Հէր կիւն հանեա իլէ Կիրիտին սաիր մէվգիլէրինտան պուրայա կէլէն թէլէկրաֆլար՝ շայանը խօշնուտի խապէրլէր կէթիրմէքտէ տիրլէր։ Ճէզիրէ տախիլինտէ հիչ պիր ուղկունսըզլուգ վուգուա կէլմէտիկի կիպի, ասայիշ տախի բէյտէրբէյ վիւճուտ պուլըյօր։ Ասաքիրի Շահանէ՝ քէմալը դիւրէթլէ վազիֆէսինի իւֆա էյլէմիշ վէ հէր նէրէյէ կիթմիշ իսէ խալգ թարաֆընտան մէսէրրէթ ալամէթլէրիյլէ գարշուլանմըշ տըր։ Շաքիր փաշա հազրէթլէրինին քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ իճրաաթը լիւզում կէլէն թէտապիրի միւէսսիրէ վէ հաքիմանէ իթթիխազ իթմիշ օլտուղու՝ ումումէն իթիրաֆ օլընըյօր։

«Աթինանըն հէր քէս՝ Կիրիտ վուգուաթընտա արթըգ խիթամ պուլմըշ նազարըյլա պագտըղը կիպի, Աթինայա կէլէն Կիրիտլիլէր տախի պու էֆքեարը պէյան իտիյօրլար։ Շաքիր փաշա հազրէթլէրինին պազը քէօյլէրի պիզզաթ տօլաշմասը՝ խալգը էմնիյէթպախշ օլմուշ օլտըղընտան, հէնուզ քէօյլէրինէ տէօնմէմիշ օլան խալգ տախի եագընտա չիւպհէսիզ ավտէթ իտէճէք տիր։»

Ռօմատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, րէիսը վիւքէլա Մ. Գրիսբի իլէ Մալիյէ, Մալիյէ վէ Պահրիյէ նազըրլարը արասընտա իխթիլաֆը էֆքեար զուհուր իթմիշ օլուպ, Մ. Գրիսբի՝ եէնիտէն թախսիսաթը ասքէրիյէ թալէպինէ լիւզում կէօրտիւկի հալտէ վիւքէլայի մումաիլէյհիմ՝ Իթալիա էհալիսինին տահա զիյատէ ֆէտաքեարլըղա իթմէյէ գուտրէթի գալմատըղընը պէյան իթմէքտէ իմիշլէր։

Մ. Գրիսբինին՝ եէնիտէն թախսիսաթը ասքէրիյէ թալէպինտէն սարֆը նազար իտէրէք Իթալիանըն մէվճուտ օլան պուհրանը մալիյէսինէ պիր տէ պուհրանը վիւքէլա իլավէ իթմէյէճէյինի Էվրօբա կազէթալարը զանն ու մէմուլ իտէյօրլար։

Ֆիչռօֆըն զավլիճէ, կէօյա Ալէմանիա տօնանմասընըն պիր գըսմը Իթալիա տօնանմասընա իլավէ իտիլէրէք Իթալիա պահրիյէ նէզարէթինին թահթը իտարէսինտէ պուլընտուրըլաճագ, վէ պու սուրէթլէ Իթալիա տօնանմասը՝ հիչ տէյիլ իսէ զըրհլըլարըն մըգտարընճա Ֆրանսըզ տօնանմասընտան իւսթիւն պիր հալէ կէլէճէք իմիշ։

Նոյէ Ֆրայէ Բրէսսէնին պէյանընա կէօրէ, ախիրէն Սթօգօլմտա իճթիմա իտէն Էսլիճէ Շարգիյէ գօնկրէսի ազալարընա պիր ճէմիյէ օլմագ իւզրէ, 15-20 եաշլարընտա օլուպ տէնիզտէ քէմալը մէհարէթլէ եիւզէն 37 նէֆէր կէնճ գըզ՝ տէնիզտէ կիրմէյէ մախսուս էլպիսէլէր կիյինէրէք, րէիսը գօնկրէ Շուէտ գրալը Օսգար իլէ ազայի մումաիլէյհիմ հուզուրընտա տէնիզէ կիրէրէք, հազիգաթէն քէմալը մէհարէթլէ տէնիզտէ եիւզտիւքտէն վէ հուզզարըն մագհարը թաքսին ու հայրէթի օլտուգտան սոնրա, տէնիզին եիւզիւնտէ պիր պիրինին եանընա կէլէրէք գրալ Օսգարըն նամընա իւչ հարֆըը թէշքիլ իթմիշլէր տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Լէվանթըն պէյանընա կէօրէ, էվվէլքի կիւն Եըլտըզ սէրայը հիւմայունընտա Սատրազամ Քեամիլ, Խարիճիյէ նազըրը Սաիտ, Շուրայի Տէվլէթ րէիսի Արիֆի վէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նազըրը Զիհնի փաշալար հազարաթընտան միւրէքքէպ օլարագ ֆէվգէլատէ պիր գօմիսիօն ինիգատ իթմիշ տիր։

—Զէյթինէ սէֆարէթը Սէնիյէսինէ թային պուլընան միրալայ Թէվֆիգ պէյ՝ պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Շէհըր Էմինի Մազհար փաշա հազրէթլէրի քէսպը աֆիյէթ իտէրէք, էվվէլքի կիւնտէն իթիպարէն մագամը մէմուրիյէթինի թէշրիֆէ պաշլամըշ տըր։

—Նէչէնտէ հայտար Բաշա վաբօրընտան քէօբրիւյէ չըգար իքէն այաղընտան մէճրուհ օլմուշ օլան ումում մաթպաալար միւֆէթթիշի Վաբօրիտէս էֆէնտի՝ պու քէրրէ քէսպը աֆիյէթ իտէրէք մահալը մէմուրիյէթինէ ավտէթ պաշլամըշտըր։

—Ախիրէն Ինկիլթէրրատան Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան Մ. Մաթէուս նամ զաթ՝ Խաբէրի Մախսուսէ իչիւն միւպայաասը գարարկիր օլան պիր գաչ պէօյիւք վաբօրլար իչիւն Պահրիյէ նէզարէթիյլէ միւզաքէրաթա կիրիշմիշ տիր։

—Շարգ շըմէնտըֆէր գումբանեասը իլէ Նաֆիա նէզարէթի պէյնինտէ հէնուզ միւնազիունֆիհ օլան մէվատտ հագգընտա հասըլ իտիլէն իթթիլաֆը տախի ազտը մուգարրէր օլան պէյաննամէյէ (ֆէզլէքէ) էվվէլքի կիւն Նաֆիա նազըրը Զիհնի փաշա հազրէթլէրի իլէ գումբանեանըն վէքիլի Մ. Կրոսսօլց թարաֆընտան վազը իմզա իտիլմէսի մուգարրէր իքէն, պու պէյաննամէնին իմզալանմասընտան 24 սաաթ սոնրա թարաֆէյնտէն թագտիմի լազըմ կէլէն էվրագըն հէնուզ թանզիմ իտիլէմէմիշ օլմասընա պինաէն վազը իմզա մուամէլէսի կէրիյէ գալմըշ տըր։

—Եավէրանը Շահանէտէն Խըտիվը սապըգ Իսմաիլ փաշա հազրէթլէրինին մախտումը Իպրահիմ Հիլմի փաշա հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Բալիզէ կիթմիշ տիր։

—Սօֆիա կազէթասընըն սահիպը իմթիյազը Մէհմէտ Նուրի էֆէնտի պիրատէրի Նիմէթ էֆէնտիյէ՝ Սօֆիատէ Թիւրքճէ պիր կազէթա չըգարմասը իչիւն պա իրատէի Սէնիյէ ռուխսաթ վէրիլմիշ տիր։

—Եէնիքէօյ աշըգլարընտա զըմմէն գարգ օլմուշ օլան Մ-ր-ս վաբօրընը 1500 լիրայա սաթըն ալմըշ օլան Թիւճճարանը միւթէպէրանտան Գարամանեան Արթին էֆէնտի՝ մէզքիւր վաբօրըն եիւզտիւրիլմէսի իչիւն ախիրէն եէնի պիր տալկըճ գումբանեասըյլա 2000 լիրա պէտէլը մուգավէլէ մէզքիւր ... իթմիշ օլմագլա, մէզքիւր գումբանեա՝ վաբօրըն թէքմիլ տէլիքլէրինի գափաթարագ տիւն սապահ իքի թուլումպա վաբօրըյլա Մ-ր-ս-ն տէրունինտէքի սույու պօշալթմայա պաշլամըշ, վէ աքշամ իւսթիւ վաբօր՝ սուտան էզ-արը եիւքսէլմիշ թութմուշ տըր։

—Տէրսաատէթէ կէլէճէք եազըլմըշ օլան Ռօմա Օսմանլը սէֆիրի Ֆօթիատէս փաշա հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Վիէննայա վիւրուտ իթմիշ իսէ տէ, Շարգ սիւրաթ գաթարընա եէթիշէմէտիկինտէն, եալըն պազար վէ եախուտ ճումաա սապահը Տէրսաատէթէ միւվասալէթ իտէճէյի իշիտիլմիշ տիր։

—Տիւն Ռուսիա իմբէրաթօրը Իւչիւնճիւ Ալէքսանտրըն նամընը կիւնիւ օլմագ հասէպիլէ, սաֆահաթլըն Պէօյիւքտէրէտէքի Ռուսիա սէֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ պիր այինը ռուհանի իճրա օլընըպ, պունտա սէֆիր Մ. Նէլիտօֆ իլէ սէֆարէթ վէ գօնսօլօսխանէ մէմուրլարը վէ Ռուսիա թէպաասը միւթէպէրանը հազըր պուլընմըշլար տըր։ Խիթամը այինտէ Մ. Նէլիտօֆ՝ հուզզարըն թէպրիքէթլէրինը գապուլ իթմիշ տիր։

Պու միւնասէպէթլէ տիւն Տէրսաատէթ լիմանընտա պուլընան էճնէպի սէֆայինի հարպիյէ սէֆարէթլէրինին մայէթ վաբօրլարը իլէ Ռուսիա թիւճճար սէֆինէլէրի պայրագլար իլէ թէզէյին իտիլմիշ, կիպի գարագօլ սէֆինէսի հիւմայունը տախի թէզյին օլընարագ էօյլէյին 21 փարէ թօփ աթըլմըշ տըր։

Մայէյնը Միւլուքեանէտէն թէշրիֆաթը ումումիյէ նազըրը Մունիր վէ սէրեավէր Մէհմէտ փաշալար հազարաթը՝ սաաթ 6տա սէֆիրայի իլէ Պէօյիւքտէրէ սէֆարէթխանէսինէ իզամ պուլընըլարագ, ռասիմէի թէպրիքիյէ իֆա պուլընմըշ տըր։

Մէզքիւր սէֆարէթխանէտէ տիւն կէճէ պէօյիւք պիր սուարէ թէրթիպ օլընըպ, պունտա վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթընտան պազըլարը իլէ պիլճիւմլէ սուֆէրայի էճնէպիյէ վէ զէվճէլէրի, սէֆարէթ մէմուրլարը վէ բէք չօգ միւթէչայիզան հազըր պուլընմըշ, վէ պու միւնասէպէթլէ սէֆարէթխանէնին տէրունը վէ խարիճի միւքէմմէլէն թէնվիր օլընըպ բէք չօգ մահզուզ վէ ֆիշէնկլէր աթըլմըշ տըր։

—Գարատաղ բրէնսի թարաֆընտան Իսքէնտէրիյէ Ռում Բաթրիգի Սօֆրօնիօս էֆ. հազրէթլէրինէ Տանիլօ նիշանընըն 1ինճի րիւթպէսի իթա գըլընմըշ տըր։

—Բ-ր-Գ-ր-ըն պէյանընա կէօրէ, ալաֆր. յունիվար 7տէն յուլիս 31է գատար հայտար Բաշա-Իզմիտ շըմէնտիֆէր խաթթընըն հասըլաթը 398641 (քիլոմէթրօ պաշընա 4380 ֆր.) վէ մէսարիֆաթը 270786 ֆր. (քիլոմէթրօ պաշընա 2976 ֆր.) օլմուշ տըր։

—Պ-ր-Ռ-ր-Բ-ր. վէ Պ-ր-Բ-ր. գազէթալարը՝ Ռում Բաթրիգխանէսի Սինօտ վէ Մուխթէլիթ մէճլիսի մէմուրլարընըն Բաթրիգ Տիոնիսիոս էֆ. հազրէթլէրինէ իսթիֆալարընը թագտիմ իթմիշ օլտուգլարը, Բաթրիգ էֆ.նին տախի իսթիֆա իթմէք նիյէթինտէ պուլընտուղընը պէյան իտէրէք, ախիրէն զուհուր իտէն պիր հատիսէյէ տաիր ատիտէքի թաֆսիլաթը վէրիյօրլար։

«Բաթրիգխանէնին իքի մէճլիսլէրի կէչէն ճումաա կիւնիւ Բաթրիգ էֆ.նին թահթը րիյասէթինտէ աքտը իճթիմա իթմիշ, պու իճթիմատա, պազը մէսաիլը ռուհանիյէնին Ռում Բաթրիգխանէսինէ իհսան պուլընմըշ օլան իմթիյազաթա բէք տէ մուվաֆըգ օլմայան աճվալի հագգընտա ուզուն միւտտէթ միւպահասէի էֆքեար օլընմըշ տըր։ Սինօտ մէճլիսինի թէշքիլ իտէն ռուհանիլէր վէ Մուխթէլիթ մէճլիսի ազալարը՝ օլ պապտէ նէզարէթի Պապը Ալիտէ թէշէպպիւսաթը լազըմէ իճրա իթմէսի լիւզումընը պիր սուրէթը իհթիրամքեարանէտէ Բաթրիգ էֆ.յէ թէքլիֆ իթմիշլէր, վէ պու պապտէ պիր սուրէթը թէսվիյէ հասըլ օլմատըղը վէ Բաթրիգխանէ մէճլիսինին սէլահիյէթի մէսլուպ օլմագ իսէ, քիլիսէ վէ միլլէթ թարաֆընտան քէնտի էօզէրլէրինէ իհալէ օլընան մէմուրիյէթի իֆա իտէմէյէճէքլէրինի իլավէթէն պէյան իթմիշլէր տիր։

«Րիվայէթէ կէօրէ, Բաթրիգ հազրէթլէրի՝ քէնտիսի տախի պու էֆքեարա իշթիրաք իտէրէք, Ալիյէ վէ Մէզահիպ նէզարէթինէ պիր թագրիր թագտիմ իտէճէյինի պէյան իթմիշ, վէ քէնտիսի տախի 3 սէնէտէն պէրի իֆա իթտիկի Բաթրիգլիք մէմուրիյէթինտէն չէքիլմէք նիյէթինտէ օլտուղընը իլավէ էյլէմիշ տիր։

«Իշչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ էօյլէնտէն սոնրա Ալիյէ վէ Մէզահիպ նէզարէթինէ պու մէալտէ պիր թագրիր իրսալ օլընմըշ օլուպ, պու թագրիրէ գարշը հիւքիւմէթը Սէնիյէ ճանիպինտէն վէրիլէճէք ճէվապա պէքլէնիյօր։»

Գ-ր-Բ-ր-Ռ-ր-Բ-ր-ին մալումաթը տախի պալատաքի մալումաթըն այնը տըր։

—Պէյօղլունտա Տօզլու Եօլտա տօմբիլէաճը Մ. Լամպրինին մաղազասընտա միւսթախտէմ պուլընան Եօրկի Ալթավա նամընտա վէ 30—35 եաշլարընտա Շիրալը պիր Ռում՝ էվվէլքի կիւն մէզքիւր մաղազատա աչըգ նա խըրսըզլըգ իշլէրէք գօնտօրա վէ էլպիսէսինի չըգարըպ եալընըզ պիր ֆանիլա իլէ եօլտա գօշմագ արզու իտէրէք, վէ Տէօրթիօլ ագրընտա գատար գաչմըշ իսէ տէ, Գումպարաճը Եօգուշունտա Թօբխանէլի էնտիշ վէ թէքիլլէրն գօշմագտա պուլընմըշ իսէ տէ, Մ. Լամպրինին մէրգումըն արգասընտան գօշարագ եէթիշմէսի վէ սօնրա ժանտարմա նէֆէրլէրի պէքլէր մէրգումը թութուպ պիր արապայա գօյարագ Գալաթա սէրայը կէօթիւրմիւշլէր վէ օրատան պիր թիմարխանէյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Մէրգում՝ իքի սէնէ ագտէմ Գագար Ալէմանտա միւսթախտէմ իքէն չըլտըրմըշ իսէ տէ, մէմլէքէթինէ օլան Շիրա ատասընա կէօնտէրիլմիշ, պիր սօնրա էյլէշէրէք Տէրսաատէթէ կէլմիշ իմիշ։

—Կէչէնլէրտէ Բէժի սիկարաճըլարընտան Բաֆիլի գափլա արասընտա գաթլ իթմիշ օլան Խասքէօյլիւ տէմիրճի Տիգրան՝ 15 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ տըր։

—Կէչէնլէրտէ Ճէմիլէ հանըմ նամընտա պիր գատընա՝ էվլէնմէք թէքլիֆինտէ պուլընըպ մէզպուրէնին րէտտէ իթմէսի իւզէրինէ, Ագսէրայտա պիր գաչ ճէսարէթ եօլըյլա պէքլէյիպ մէզպուրէյի գատըրարագ պըչագլա 6 եէրինտէն եարալայըպ թէլէֆ իթմիշ օլան Գասըմ ատընտա Մուսթաֆա՝ տիւն մահքէմէի ճինայէթտէ միւթէթէֆֆիգէն իտամ ճէզասընա հիւքմ օլընմըշ տըր։

—Թրապիզօն տավա վէքիլլէրինտէն Լազար էֆ.՝ Փիրասօն մահքէմէսինին գաւլէմէսիյլէ պէլտիէ մէճլիսի ... իթմիքլինէ տաիր խիլաֆը հագիգաթ մազբաթա վէ միւթէթէրրիքէթ պուլընտուղու միւհաքէմէսի եաբըլարագ ... օլընմըշ տըր։

—Բիւյիւք Չէքմէճէտէ 2 եաշընտա պիր չօճուղըն զէհիրլէնէրէք էօլտիւկի վէ քէշֆ իտիլմէքսիզին տէֆն իտիլտիկի հիւքիւմէթէ աքս իթմէքլէ, քէյֆիյէթին թահգիգի վէ չօճուղըն մուայէնէսի իչիւն մահալլինէ տախիլիյէ ումումի մուավինի իլէ թապաբէթի վէ պէլէտիյէ թապիպի մէմուր իտիլմիշլէր տիր։

—Գասըմ Բաշատա իգամէթ իտէն պիր Իսլամ գատընը՝ գօճասընըն պիր տէլիգանլըն 14 եաշընտա գըզընըն պիքրինի իզալէ իթթիկինի անլամասը իւզէրինէ էվվէլքի կիւն քէնտի քէնտիսինի ... ... իթմիշ իսէ տէ, ... թէտաւի օլընմագտա տըր։

—Պէյօղլունտա ... պիր ... ... Ռամազան ... ... թէվգիֆ օլընմըշ, ... մահքէմէյէ թէսլիմ գըլընմըշ տըր։

—Պիր վագըթտան պէրու խաստա պուլընան Պապը Սէրասքէրի Սէհհիյէ տաիրէսի րէիսի Նուրի փաշա էֆէնտի հազրէթլէրի Զէնկէլքէօյինտէ վէֆաթ իթմիշ, վէ ճէնազէսի տիւն գալտըրըլար իլէ Սթամպօլա քէնտիրիլէրէք իւմէրայի ասքէրիյէտէն վէ Գապը Ալի մէմուրինի քիրամընտան բէք չօգ զէվաթ հազըր օլտուղու հալտէ Էտիրնէ գարըսընտա կէօմիւլմիւշ տիր։

Պու կիւնքի Թէվճիհաթ ճէտվէլինտէ կէօրիւլէճէքի վէճհիլէ, Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսի միւսթէշարըլըղընտա թէբէտտիւլ իգզեթլու Սինապեան Մկրտիչ էֆ.՝ խըտէմաթը քէսիրէ վէ մէշքիւրէսինէ միւքեաֆաթէն պու քէրրէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի իլէ թալթիֆ պուլընմըշ օլմագլա, իշպու իլթիֆաթը ֆէվգէլատէի հազրէթը Շէհրիյարիյէ նայիլիյէթինտէն տօլայը պէյանը թէպրիքիյէթ էյլէրիզ։

ՄԷՀՄԷՏ ԲԷՀԼԻՎԱՆ

Պէյօղլու միւթէսարրըֆը Էմրուլլահ էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն թէզքէրէնին սուրէթի տիր։

Աղուսթօսըն 27նճի բազար կիւնիւ չըգան Թ-ր-ք կազէթասընըն 1957 նումէրօլը նիւսխասընտա, շագի Մէհմէտ բէհլիվանըն սուրէթը թէվգիֆինտէն վէ մէրգումըն ասլը Մէհմէտ բէհլիվան օլուպ օլմատըղը մաատէսինտէն պահս օլընտըղը սըրատա, մէրգումըն՝ գաչըրըլտըղընտան սոնրա իճրա իթտիկի 61 պու գատար գաթլ վուգուաթլարըն նագլէ կիրիշմիշ վէ իպթիտա Զէրքէս Մէհմէտ էֆ.նին գաթլինտէն պաշլայըպ պիր թագըմ շէգավէթլէրինի պէյանէ տէվամ իթմիշ տէյու եազըլմըշ տըր։ Պու իսէ, քիւլլիյէն եանլըշ տըր։ Մէրգում Մէհմէտ բէհլիվան՝ թարաֆը աճիզանէմտէն 5—6 զաթ հուզուրընտա իսթինթագ օլընարագ տա, քէնտիսի ֆիլհագիգա պիր գարփընտա մահքէմէի ճինայէթ արապայա գալտըրըլըրքէն ֆիրար իտէրէք, արապայը պիր տար սօգագտա պըրագըպ, Մահմուտ Բաշա ճիվարընտա սաթըն ալտըղը էլպիսէ իլէ թէպտիլը գըյաֆէթ վէ գըլըգ իլէ Իւսքիւտարա հարէքէթ, վէ պատէհու Տէրսաատէթ վէ Իւսքիւտար վէ հայտար Բաշա ճիհէթլէրինտէ գէշթ ու կիւզար իտէրէք Իւչ պանճարտա Քէօսէյինէ վէ Միւճէլլիտ թարաֆլարընա կիթմիշ, վէ Տէրսաատէթէ ավտէթլէ պիր խայլի միւտտէթ պիր սուրէթլէ չարէսիզ գալարագ, «Օսման պէյ Մուսթաֆա» նամընտա պիր եօլ թէզքէրէսիյլէ Իզմիրտէն Սօմա խանընտա պիր միւտտէթ օթուրտուղտան սոնրա, Այտըն ճիհէթինէ կէչիպ պիր $1\frac{1}{2}$ մահ գատար տախի Մուղլատա եօլ անէլիյէթընտա 12 ղրշ. եէվմիյէ իլէ չալըշտըղընը, վէ սոնրա տա Տէնիզլի վէ Աղսէհիր ճիհէթլէրինտէ տօլաշարագ, նիհայէթ Գօնեայա կիթտիքտէ օրատա պիր միւտտէթ գալտըղը Խավալի աղանըն եանընտա թայթլըգ իտէրէք մէրգումըն տէլալէթ վէ մուավէնէթիյլէ պիր հայվան թէտարիկ իտուպ Բէժի գօլճուլըղընա թային օլընմագլա, Սէյտի Շէհրի գազասընտա 33 մահ միւտտէթ պիլա վուգուաթ հիւսնի խըտմէթ էյլէտիկինի, վէ հալ պու գազայի մէզքիւրէ հաճի Եօլաք էֆէնտիյլէ Ահմէտ էֆէնտինին քէրիմէսինէ էվլէնէրէք պիր պուչուգ սէնէտէն պէրու հիւնէր իթտիֆագ իլէ միւսթաղըլ խանէ սահիպի իքէն, պու քէրրէ հէր նա սըլսա էլէ կէչիրիլտիկինի, վէ ֆիրարընտան շիմտիյէ գատար քիմսէյէ պիր կէօնա զարար վէ զիյան վէ թէճավիւզտէ պուլընմատըղը իլէ գիյապի վագթ կէչիրտիկինի սէօյլէմիշ օլմագլա, թաշահիտ քէյֆիյէթէ իպթիտար օլընըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս Օթթոման)

Բարիզ 11 ակոսթ.

Մօնագօ բրէնսի Իւչիւնճի Շարլ Օնօրէ պու կիւն վէֆաթ իթթի։

Բարիզ 11 ակոսթ.

Մարօգ (Ֆաս) իմբէրաթօրընըն Ֆրանսա րէիսը ճումհուրընա իրսալ իթթիկի հէյէթը սէֆարէթ՝ Թուլօնտա պիր ալայը վալա իլէ գապուլ վէ իսթիգպալ օլընմըշ տըր։

Պէրլին 12 ակոսթ.

Քէօլնիշէ Ցայթունկ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ռուսիա Չարը Պէրլինէ պէքհէմէհալ իճրայի սէյահաթ իտէճէք, վէ պու սէյահաթ սոն պահար մանօվրալարընտան սոնրա վուգու պուլաճագ տըր։

Մէքթէպը րէհապինին Խնամակալութիւնը հէյէթը միւհթէրէմէսի տիւն սապահ Գալաթա Խորհրդարանընտա Բաթրիգ Աճէմ. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին նախագահութիւնը թահթընտա աքտը իճթիմա իտէրէք, մէքթէպը մէզքիւրէ միւթէալլիգ պազը մէսաիլը միւհիմմէնին թէտգիքինէ մէշղուլ օլտուղտան մաատա, չաքիրտլէրէ թալիպ օլանլարը տախի իմթիհան վէ գապուլ իթմիշ տիր։

Մէքթէպը րէհապինին Ս. Խաչ եօրթուսընտան սոնրա քիւշատը մուգարրէր օլմագլա, միւտիրը մէքթէպ Օրմանեան Դեր. Տ. Մաղաքիա Սրբազան՝ եագընտա Արմաշա ազիմէթ իտէճէք տիր։

Մալում օլտուղը իւզրէ, ռուհանի մումաիլէյհ՝ Արմաշ վանքընա Փոխվանահայր տախի նասպ օլընմըշ տըր։

ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՀԱՅՐ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ
ՎԻԵՆՆԱՅ Ի ՓԱՆԿԱԼԹԻ Կ. Պ.

Վարժարանիս աշակերտաց մուտքը կը բացուի սեպտ. 19ին (Հ. Տ.), դասատուութիւնք պիտի սկսին 20ին։ Աշակերտք պէտք են որոշուած օրն եկած ըլլալ։ Իսկ այն ծնողք, որ իրենց զաւակը վարժարանիս դաստիարակութեան յանձնել կ'ուզեն, պէտք են գոնէ մինչեւ սեպտ. 17 ներկայանալ եւ պայմաններուն վրայ վարժարանիս վարչութեան հետ խօսիլ։

Վարժարանս կ'ընդունի գիշերօթիկ կիսաօթօցակ եւ արտաքին աշակերտք։

Վարժարանիս մէջ բաց ի կրթութեան հարկաւոր ուսումներէն պարտաւորեալ լեզուներն են Հայերէն, Գաղղիերէն, Տաճկերէն եւ Գերմաներէն։ Իսկ ուրիշ որ եւ իցէ լեզու եւ երաժշտութիւն ըստ բաղձանաց կրնայ աւանդուիլ։

Հ. Անդրէաս Ճերմակեան
3—1 Փոխանակ վարչի

ԲԱՆԱՒՈՐ ԵՒ ԳՐԱՒՈՐ
ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ա. Տարի

Հեղինակ
Արէտ. Յ. Պօյաճեան

Մեր վարժարանաց մէջ մինչեւ ցարդ թուաբանութեան ուսումը Նախակրթարանի կարգաց կ'աւանդուէր բոլորովին հին մեթոտով, որով ամենակարեւոր գիտութեանց մին անխնամ եւ աշակերտները հիմնական սկզբունքներուն բոլորովին անտեղեակ կը մնային։ Այս անգամ վկայեալ երկրաչափ եւ ազգային վարժարանաց չափագիտութեան ուսուցիչ Պօյաճեան էֆ. Նախակրթարանի Ա. տարիէն մինչեւ Ե.րդ տարի մանկավարժական դրութեամբ թուաբանութեան նոր դասընթացք մը պատրաստած է, որ արդարեւ թէ՛ ուղղութեամբ եւ թէ ուսուցանելու դիւրութեամբ եղանակով զարգացեալ ազգերու վարժարանաց յարմար դասագիրք մ'է, որ միանգամայն պատ. Ուսումն. Խորհրդոյ փառաւոր վաւերացման իսկ արժանացած է բոլոր վարժարանաց մէջ ԽՆԱՄՈՎ գործածուելու համար։

Այս նոր դասագրքին մէջ ուղղութեան ճշդութիւն, եղանակի ընտրութիւն, ուսուցանելու դիւրութիւն՝ իրարու կը յաջորդեն։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով. գին 4 ղրուշ։

Վարժարանաց համար % 15 զեղչ։

12—3

Մ. ՖՕՆ ՀԱԱՍԸՆ ՎԷՖԱԹԸ

Պանգը Օսմանի միւտիր մուավինի Մ. Ֆոն Հաասըն ֆաճիանէ պիր սուրէթտէ վէֆաթ իթտիկինի տիւնքի նիւսխէմիզտէ խապէր վէրմիշ իտիք. Տիւնքի Լէվան-Թ տախի օլ պապտէ աթիտէքի թաֆսիլաթը վէրմիշ տիր.

Մ. Ֆոն Հաաս՝ իքի իւչ կիւնտէն պէրու քէնտի աճզիլը ըճճլիչսինտէն շիքայէթ իթմէքտէ իտի. Համթթա տիւն (էվվէլքի կիւն) Պանգա մէմուրլարընտան պիրի՝ Պանգանըն պազը իշլէրի հագգընտա քէնտիսիյլէ կէօրիւշմէք իւզրէ մումաիլէյհին տաիրէսինէ կիթտիքտէ, Մ. Ֆոն Հաաս՝ քէնտինի էյի տույմամագտա վէ տիթրէմէքտէ օլտուղունը պէյանիլա, քէնտիսինի բաշաթ պըրագմասընը մէմուրը մումաիլէյհէ րճճա էյլէմիշ տիր. Մ. Ֆոն Հաաս՝ էլէքմ իճրաի հիւքմ իթմէքտէ օլան խասթալըղա խանի «տանկ» սըթմասընա միւպթէլա օլմուշ իտի. լաքին մէզքիւր խասթալըգ քէնտիսինի խաթղա տուչիւր էթճէք տէրէճէտէ իճրաի թէէսիր իթմէմիշ իտի. զիրա օլ թագտիրտէ, մէչհուտը ույունը թէէսսիւֆիմիզ օլան չու ֆաճիա իհթիմալ քի վուգուա կէլմէզ իտի.

Մ. Ֆոն Հաաս՝ ազշամ ալաֆ. սաաթ 5½ րատտէլէրինտէ պէրմիւթատ Պանգանըն արապասընա պինիփ Պէյօղլունա չըգմըշ տըր. Մումաիլէյհ՝ Թէբէ պաշընտա Օթէլ Ռօայալըն էօնիւնտէ արապայը տուրտուրթարագ, մէզքիւր օթէլին գարշըսընտա պիր վագթ Սու գումբանիասընըն թանզիմ իթթիխազընտա պուլունան վէ էլէքմ սաճիպէի նամըսա պիր Ռում գարըսը թարաֆընտան միւթթէյարագ պէքլաղլարա տէրունինտէ օտալար քիրալանան խանէնին գարուսընը չալմըշ տըր. Պանգը Օսմանինին չիւպէլէր միւֆէթթիշի Մ. Գոս՝ պու խանէտէ սաքին պուլունտուղընտան, Մ. Ֆոն Հաաս՝ 10 մէթրօ ճիւքսէքլիքտէ օլան իքինճի գաթտա մումաիլէյհին օտասընա չըգմըշ տըր. Մէզքիւր օտա արգա թարաֆտան խանէի մէզքիւրըն ավլուսընա նազըր օլուպ, պու ավլու Ռումլարըն Բանիյա քիլիսէսի ավլուսընտան ալչագ պիր տուվար իլէ այրըլմըշ տըր.

Խարըմ սաաթ սօնրա, եանի ալափրանկա սաաթ 6½տա Մ. Գոս՝ Մ. Ֆոն Հաասըն բաշաթտըղընա օտըղընը միւշահէտէ իտէրէք, եալան կէզմէյէ չըգմասընը թէքլիֆ իթմիշ, վէ Մ. Ֆոն Հաաս տա պու թէքլիֆէ բուր րըզա կէօսթէրմիշ տիր.

Արապաճը՝ օ վագթա գատար օզգագտա պէքլէմէքտէ օլտուղընտան, արապայը գարույա եագլաշտըրմըշ իսէ տէ, Մ. Ֆոն Հաաս՝ արթըգ քէնտիսինէ իհթիյաճը օլմատըղընտան իչինէ կիթմէսինի արապաճըյա սէօյլէմիշ տիր. Մումաիլէյհ՝ պատէնջու Մ. Գոս իլէ պէրապէր Թէբէ պաշը պաղչէսինէ կիթմիշ, վէ օրատա, ագշամ թաամընը Տէրսաատէթ գլիւպինտէ սաաթ գաչտա իթտիկինի Մ. Գոսա սիւվալ իտէրէք, քէնտիսի տէ պիրլիքտէ թաամ իթմէք նիյէթինտէ օլտուղունը պէյան էյլէմիշ իսէ տէ, Մ. Գոս՝ մումաիլէյհին կիթտիքճէ ֆէնալաշմագտա օլտուղունը կէօրէրէք էվէ տէօնմէլէրինի վէ թէտավիսի իչիւն Տօգթ. Տըլագուրը ճէլպ իթմէքլիկի թէքլիֆ իթմիշ, վէ Մ. Ֆոն Հաաս՝ պու թէքլիֆի գապուլ իթտիկինտէն, ալաֆր. սաաթ 7յի պիր ազ կէչէրէք մէզքիւր խանէյէ աւտէթ իթմիշլէր տիր.

Մ. Գոս՝ Մ. Ֆոն Հաասը օտատա խալըրըգ պըրագարագ տօգթօրա թէզքէրէ եազմագ իչիւն տըշարը չըգմըշ, վէ պիր իքի տագիգա սօնրա օտայա աւտէթինտէ մումաիլէյհի օտատա կէօրմէտիկինտէն տիւչարը թէաճճիւպ օլմուշ տըր. Մ. Գոս՝ մումաիլէյհին նէրէյէ կիթմիշ օլտուղունը տիւշիւնտիկի սըրատա, օտասը բէնչէրէսինին աչըգ օլտուղունը կէօրմիւշ վէ էվին ավլընտա պիր տէ բաթըրտը իշիթմիշ օլտուղընտան, պիր ֆէլաքէթ վագը օլտուղունը ֆէհմ իտէրէք հէման բէնչէրէյէ գօշուպ աշաղըյա պագտըգտա, Մ. Ֆոն Հաասըն՝ ավլունըն օրթասընտա քէնտինտէն պիխապէր սէրիլիպ եաթմըշ օլտուղունը կէօրէրէք տիւշարը տէհշէթ օլմուշ տըր. Խանէնին միւսթէճիրէսի օլան Ռում գարըսը իլէ քէնտի քիւչիւք գըզըլըն տախի պիթթապ ազըլարը պաշլարընտան կիտիպ, մէզպուրէ գըզ՝ Մ. Ֆոն Հաասըն տիւշտիւկի վագթ ավլույա եագըն պիր եէրտէ պուլընտըղընտան, բէք զիյատէ միւթէէսսիր օլարագ խասթալանմըշ տըր. Օ արա տիկէր քիրաճըլարտան քիմսէ խանէտէ պուլընմամագտա իմիշ. Մ. Գոս՝ Մ. Ֆոն Հաասըն մէնսուպ օլտուղը Ալէմանիա գօնսօլօսխանէսինէ քէյֆիյէթի խապէր վէրտիկի կիպի, մումաիլէյհին վէֆաթ իթմիշ օլտուղը տա օ սըրատա հէնուզ սուրէթը գաթիյէտէ մալիւմ օլմատըղընտան, տէրհալ հէքիմլէր տախի ճէլպ օլընմըշ տըր.

Էն էվվէլ Տօգթ. Գօնսթանթինիտիս եէթիշիպ, պատէհու Տօգթ. Միւհլիկ տախի Ալէմանիա գօնսօլօս վէքիլի Մ. Հարթման վէ գօնսօլոս խանէ սանտըգճըսը Մ. Բօհնսթօգ իլէ պէրապէր կէլմիշ տիր. Մ. Ֆոն Հաասըն նասըլ տիւշտիւկինի պիլէմէյիփ. մումաիլէյհին՝ տիւշար օլտուղը խասթալըղըն չիտտէթը թէէսիրիլէ ագլընա խըֆէթ կէլէրէք քէնտի իխթիյարը իլէ՞ մի, եօգսա պաշընտըղը վէ պաշը տէօնտիւկի իչիւն աչըգ տահըա ալմագ իւզրէ բէնչէրէտէն տըշարը սարգըլտըղընտա միւվազէնէսինի գայպ իտէրէք մի տիւշմիւշ տիր. Մումաիլէյհ տիւշտիւքտէն սօնրա ավլուտա նաչըլ կէօրիւլմիւշ օլտուղըմըզտան, նաչըն պուլընտուղը պիլիմտէն՝ աթիտէքի սուրէթտէ տիւշմիւշ օլտուղը անլաշըլըյօր.

Մ. Ֆոն Հաաս՝ պաշ աշաղը վէ էվին տուվարընա սիւրիւնէրէք տիւշմիւշ օլմալը տըր. զիրա տիւշտիւկի սըրատա Մ. Գոսըն օտասընըն ալթընտաքի օտա բէնչէրէսինին ճամլարընը այագլարը իլէ օ տէրէճէ չիտտէթլէ գըրմըշ տըր քի, բէնչէրէնին պօյը քեամիլէն տիւշմիւշ, վէ ճամլարըն բարչալարը թա օտանըն օրթասընա գատար կիթմիշ տիր. Մումաիլէյհ՝ տուվարա սիւրիւնէրէք աշաղա տիւշտիւկի սըրատա, վիւճուտը հավատա տէօնմէյիպ տօստօղրու տիւշմիւշ տիր. Պաշը՝ թէքմիլ վիւճուտըն աղըրլըղը իլէ տուօշէմէ թաշլարը իւզէրինէ կէլիպ, մումաիլէյհ սըրթ իւսթիւ եէրէ սէրիլմիշ վէ գօլլարը խաչվարի պիր չէքլ քէսպ էյլէմիշ տիր. Պաշը էքլիյէ եարըլմըշ վէ կէօզլէրինին պիրի տէ գօվուլըղընտան տըշարը ֆըրլամըշ օլմաղլա, մումաիլէյհ տիւշէր տիւշմէզ վէֆաթ իթմիշ տիր. Պաշը վէ սօլ օմուզը գանլարա միւլէմմա օլմուշ տըր.

Հէքիմլէր վէ Ալէմանիա գօնսօլօսխանէսի մէմուրլարը՝ ավլուտա նաշէնին եանընտա իֆասը լազըմ կէլէն թէտգիգաթը թըպպիյէ վէ նիզամիյէյի իճրա իթտիքտէն սօնրա, պիր թէճկէրէ կէթիրտիլիպ նաշը մէզքիւր թէճկէրէ իլէ, վէ եանընտա պիր բօլիս մէմուրը, գօնսօլօսխանէնին պիր գավասը վէ պիր մէմուրը պուլընտուղը հալտէ, Ալէմանիա (Բրուսիա) խասթախանէսինէ նագլ իտիլմիշ տիր.

Մ. Ֆոն Հաասըն ֆամիլեասը Տէրսաատէթտէ տէյիլ տիր. մումաիլէյհ՝ պու եագ իպթիտալարընտա զէվճէսիյլէ մախտումլարընը վէ գըզ գարընտաշընը Ալէմանիայա կէօթիւրմիւշ վէ պէօյլէ մախտումլարը օրատա մէքթէպէ գօյմուշ տըր. Մումաիլէյհ՝ Ալէմանիատան աւտէթինտէն պէրու Պէօյիւքտէրէտէ Պէլ-Վիւ օթէլինտէ իգամէթ իթմէքտէ իտի.

Տիւն (էվվէլքի) ազշամ իչպու վագաի միւթէէսսիւֆէնին խապէրի էթրաֆա եայըլտըգտա, իչին թէֆէրրուաթընա հէնուզ քիմսէ ակեահ պուլընմատըղընտան, հէր քէս պիր թագըմ խայալի միւթալէալար պէյան իթմէյէ պաշլամըշ տըր. Պու գապիլտէն օլարագ Մ. Գոսըն ազշամ թաամը իթմէքտէ օլտուղը Տէրսաատէթ գլիւպինտէ թաամ պիր սաաթ գատար պիգզաթ Մ. Գոսըն վէֆաթ իթմիշ օլտուղը զանն իտիլմիշ տիր. Պազըլար՝ Մ. Ֆոն Հաասըն պաշը ֆէնա խապէրլէրի ալմասը իւզէրինէ քէնտիսինի բէնչէրէտէն աշաղը աթտըղընը պէյան իթմէքտէ, տիկէր պազը քիմսէլէր՝ կէօյա պարայա տան պիլիրլէր իմիշ կիպի, Մ. Ֆոն Հաասըն էվվէլճէ զիհնինտէ գուրարագ վէ ֆաճիանըն վուգուա կէլտիկի խանէյէ կիտէրէք թէլէֆի նէֆս իթտիկինի խաթտա էյլէմէքտէ իտիլէր. Վէլհասըլ տահա պու կիպի պիր չօգ րիվայէթլէր ավէրան իթմիշ տիր քի, պունլարը սայմագլա սօնու կէլմէզ.

Պիզէ կէլինճէ, պու պապտէ եալըը նըզ պիր ֆիքր պէյան իտէպիլիրիզ. Շէօյլէ քի, Մ. Ֆոն Հաասըն պիր գաչ կիւնտէն պէրու միւպթէլա պուլընտուղու սըթմանըն նէֆի իճէսի օլարագ բէք զիյատէ հէյէճանլը պիր հալտէ օլտուղը աշիքեար իտի. պու հալ՝ քէնտիսիյլէ կէօրիւշէնլէրին քեաֆֆէսինին տէ նազարը տիգգաթընա չարբմըշ տըր, վէ եօգաբըտտա տախի տէտիկիմիզ վէճհիլէ, մումաիլէյհ իչպու հէյէճանլը հալինտէ եա գազա վէ եախօտ քէնտի խըթէյի իլէ թարիֆ իթտիկիմիզ սուրէթտէ վէֆաթ իթմիշ տիր.

Մումաիլէյհին րէսմէն Պանգը Օսմանի միւտիրիյէթինէ թայինի օլընտուղը՝ տիւն (էվվէլքի) քէնտիսինէ թէպլիղ օլընտըգտա, մումաիլէյհ՝ պու խապէրի բէք սուրուր պիր սուրէթտէ թէլագգի էյլէմիշ տիր.

* *

Սըր-Վիւ-լըն տախի պէյանընա կէօրէ, Մ. Ֆոն Հաասըն իւզէրինտէն պիր խայլը մէքթուպլար զուհուր իթմիշ օլուպ, պու նամէլէր հէնուզ զարֆ տէրունինտէ գօնմամըշ վէ քիմէ կէօնտէրիլէճէքլէրի իշարէթ իտիլմէմիշ օլան պիրլիքտէ, Մ. Ֆոն Հաաս՝ իհթիյարի օլարագ քէնտի քէնտիսինի թէլէֆ իթմէքտէ օլտուղունը պիլտիրմիշ տիր.

* *

Մ. Ժիւր-Լիւ-ին պէյանընա կէօրէ, Մ. Ֆոն Հաաս՝ պիր գաչ կիւն ագտէմ զէվճէսի նամընա օլարագ Պանգայա 2000 լիրայի Օսմանի տէբօզիթօ իթմիշ տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԶՄԻՒՌՆԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐՆ

Զմիւռնիոյ ազգային գործոց մասին, երբեմն առիթ կունենամք լրագրաց միջոցաւ տեղեկութիւններ ստանալու. ընդհանրապէս գրուած խմբագրական դիտողութիւնք թղթակցութեանց վրայ հիմնեալ են, եւ անտարակուսելի է որ գաւառի մը մէջ առաջնորդ մը կամ ազգային մարմին մը ունենայ ինչպէս իւր ջատագովը՝ նոյնպէս նաեւ ընդդիմադիր մաս մըն ալ, եւ այս գլխաւոր պատճառաւ թերթի մը հաղորդուած տեղեկութիւնք կարելի է որ ուրիշ տեղ մը ջրուին.

Ջեմք փափաքիր բնաւ Զմիւռնական անցեալ անցքերու վրայ գրել, այդ դէպքերուն մէջ կան այնպիսի երեւոյթներ որոց ներքեւ ծածկուած է անձնական խնդիրներ, որք այդ անցորր եւ չէն վիճակն, այսօր կուսակցական վէճերու ասպարէզ դարձուցին.

Տ. Մելքիսեդեկ Ս. Արքեպիսկոպոս՝ մետասանամեայ արդիւնաւոր պաշտօնավարութենէ վերջ կը հրաժարէր առաջնորդութենէ. Շահպազեան Տ. Եակոբոս վարդապետ եւս Մանիսայէ կը հեռանար, արդէն ծանօթ զանազան պարագայներով, եւ Ազգային Պատրիարքարանը այդպիսի մեծ վիճակի մը համար բաւականացաւ քահանայի մը փոխ առաջնորդութեան պաշտօնը ճանչնալով, եւ Թողուց գործերը իրենց բընական ընթացքին. Արդեօք որպիսի պարագայք պիտի յաջորդէին այդ դէպքերուն, կամ ինչ գաղտնիք կար տեղի ունեցած խնդ մը ցոյցերուն ներքեւ, եւ տեղւոյն ժողովուրդէն պատ, հարուստ դասակարգն ինչ ներքին միտումներ կամ նպատակներ ունէր, եւ վերջապէս Զմիւռնիա սահմանադրական վիճակի մը վերածելու ի՞նչ միջոցներ հարկաւոր էին. ասոնց ոչ մին գիտէ Պատրիարքարանն եւ կեդր. ազգային խնամութիւնը. Այս բոլորներուն յայտնութիւնն քննիչի մը պաշտօնն էր. գաւառն ի խաղաղութիւն վերածելն դժուար բան մը չէ, քանի որ արդէն Հայ ժողովուրդն ուր որ ալ ըլլայ երբեք անարգ յամառութիւն մը ցոյց տուած չէ, եկեղեցւոյ բեմէն յորդորական մը՝ վիճակն այս աւուր դրութեան կրնար վերածել, բայց ինչպէս լաւ գիտած է Գեր. Նար-Պէյ Սրբազան՝ միշտ մոխրոյ ներքեւ կը մնան անձնական կըրքեր ու զգացումներ պատեհ առթիւ յաղթանակելու համար. Ազգ. Պատրիարքարանի նախնական գործն պէտք էր ըլլալ, ծանօթ եւ անաչառ քննիչի մը առաքումը ի Զմիւռն եւ ի Մանիսա, անցքերն ուսումնասիրելու եւ տեղեկագրելու պաշտօնով, որպէս զի ըլլային կարգադրութիւնք խառնութիւններն արմատաքի խլելու ծառայէին.

Ցայտնի է որ ասոնց եւ ոչ մին տեղի չունեցաւ եւ Պատր. փոխանորդի պաշտօնով նոյն վիճակն ղրկուեցաւ Արժ. Տ. Ցովսէփ Վ. Այվազեան. Այվազեան Հայր Սուրբն կը ճանչնամք իբր ձեռնհաս եկեղեցական, բայց ով որ ալ ըլլար իւր տեղ՝ անկարելի էր որ արդիւնաւոր գործունէութիւն մը ունենար, քանի որ վիճակային խառնութեան խնդիրն իրեն արտաքին երեւոյթովն ծանօթ է եւ բուն պարագայք անծանօթ են. Տ. Ցովսէփ Վ. քարոզեց եկեղեցւոյ բեմէն, եւ ինչպէս կը գուշակուէր, սկսան գրեր հասնիլ թէ՝ վիճակն մխիթարուած է կրօնապէս, թէ՝ Հայր Սուրբն նշանաւոր քարոզիչ մըն է, բան մը որու մասին արդէն չէինք տարակուսեր. ապա ընտրութեանց մասին մի քանի տեղեկութիւնք, եւ ամեն բան լրացեալ համարուեցաւ, բայց խաղաղութեան նաւը յուզեալ ծովն մտնելով, սկսաւ փոթորիկը, կամ աւելի ճիշտ Մանիսայի խնդիրը.

Այդ գործերն յուզել չեմք փափաքիր բնաւ, խնդիրներ որոց մէջ ժողովրդեան զանազան արարք, ինչպէս զանակոծութիւնք եւ այլք դատապարտելի են, բայց հարկ է միթէ ըսել որ խեղճ Մանիսացին իւր զգացմանց տարրեր թարգման գտած չէր, եւ կամ ստիպեալ էր ձեռքով լսել տալու, անշուշտ ի մեծ ցաւ մեզ եւ ամբողջ վիճակայնոց.

Այժմ քողարկեմք այդ դժբաղդ անցեալն, բայց արդար ըլլալու համար հարցնեմք թէ՝ ինչո՞ւ արդեօք Այվազեան Ս. Հայրն իւր ընտրած երեսփոխանութեան եւ զանազան ազգային մարմնոց հետ չը կրցաւ գործել, ու վեցամսեայ պաշտօնավարութենէ զկնի այսպէս առանց պատճառի եւ առանց ո եւ է անուան Թողուց գաւառն անշշուկ եւ ի Պոլիս մեկնեցաւ. Մեզ հետ անտարակոյս Ն. Սրբութիւնն ալ չը գիտէ պատճառն եւ ոչ ալ Ազգ. Պատրիարքարանն, քանի որ վիճակային գործոց անտեղեակ, գոնէ անգամ մը լսած իսկ չէ ըԶմիւռնիոյ նախկին Առաջնորդն որ իրաց կացութիւնը 11 տարիներ սերտած եւ ուսումնասիրած է. Ուրիշ հարցում մ'ալ. Արժ. Տ. Ցովսէփ Վ. ինչո՞ւ արդեօք իւր Պատր. փոխանորդութեան վեցամսեայ պաշտօնավարութեան մասին տեղեկագիր մը չը յանձնեց Ս. Պատրիարք Հօր կամ ձեռնհաս ժողովոց, եւ կամ եթէ վիճակին անդորրութեամբ հարկ համարած չէ այդպիսի ամենակարեւոր գործողութեանց, ի՞նչ պատճառաւ արդեօք Մանիսայի համար ո եւ է կարգադրութիւն եղած չէ, եւ նոյն իսկ հին խնդիրներն իսկ մասամբ դարմանուած չեն, եւ խաղաղութիւնն առաւել քան երբեք վրդոված է, թերեւս գտնուին ոմանք որք կարծեն թէ՝ Մանիսայի խնդիրը անկախ է Զմիւռնիոյ գործերէն, բուն հոտ է սխալն եւ գաղտնիքն զոր պէտք է ուշադրութեան առարկայ ընել.

Վերոյիշեալ հարցերն պարզելու համար, կզգամք թէ մեծ դժուարութիւններ կան, եւ եթէ կեդրոնն չունի քըննիչներ ի գաւառս որք այսպիսի դէպքեր անզգալի գործեն, Զմիւռնիոյ ժողովրդեան անկ է իւր դրութիւնն բարւոքել իւր պէտքերուն լաւ ըմբռնմամբ. մեր հաւատքն կը զօրանայ այս մասին երբ կը կարդամք լրագրոյս նախորդ հինգշաբթի աւուր թիւոյն մէջ Զմիւռնական թղթակցութիւն մը որով մաս մը ժողովրդեան փափաք կը յայտնեն առաջնորդ ունենալ զԳեր. Տ. Գէորգ Ս. Վ. Իւթիւճեան, Պոլսոյ Պատր. արժանընտիր Փոխանորդն.

Այսպիսի որոշում մը գործադրութիւնը հիմնովին պիտի բարեփոխէ ըԶմիւռնիոյ ժողովրդեան ճակատագիրն, քանի որ Տ. Գէորգ Վ. որ իւր պաշտօնին բնութեամբ ծանօթացաւ թէ կեդրոնիս Հայոց եւ թէ ականաւոր օտարազգեաց, ամենքն առհասարակ կըսքանչանան իւր ընտիր յատկութեանց վրայ. Այս տողերն իբրեւ կուսակից չեմք գրեր, զի Տ. Գէորգ Վ. չը վերաբերիր կուսակցութեան մը, այլ պարծանօք կը յիշատակեմք թէ ամենեցուն հայրն եւ բարեկամն է. Թողումք այն արդիւնաւոր պաշտօնավարութիւնը զոր ունեցած է ի Ռումանիա հոգեւոր հովուութեամբ, եւ ի Պոլիս քարոզչութեամբ, նոյն իսկ երեք տարիներ անցած են, յորմէ հետէ ի հանդէս բերաւ անվիճելի կարողութիւն մը Պատրիարքական Փոխանորդութեան դժուարին պաշտօնն վարելով նոյն իսկ Վեհափառեան Սրբազանի պատրիարքութենէ հըրաժարած ատեն, առաջ, վերջը եւ ցայժմ նոյն կորովով, նոյն հոգածութեամբ եւ նոյն եռանդով.

Ամենէն գլխաւոր զէնքն Իւթիւճեան Ս. Հօր իրաւախոհութիւնն է, փոխադարձ զօհողութիւններով հաստատած է բազմաթիւ տուներ, որոց ընտանեկան խնդիրներն խրատներով կարգադրած է առանց Ատենակալներու պաշտօն ձգելու. Դեռ մեկ չնչին մասն չեմք կրցած ներկայացնել իւր առաքելութեանց եւ յատկութեանց, թող իրազեկք վկայեն զայն, թող Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն շինութիւնը եւ իւր գործերն վկայեն իւր մասին, անցնիմք այժմ բուն խնդրոյն.

Տ. Գէորգ վարդապետ կարճ միջոցի մը տեղապահութեամբ կրնայ արժանաւորապէս ստանալ առաջնորդական աթոռն, բայց հարկ է որ տեղապահական պաշտօնավարութիւն ըլլայ, զի մի գուցէ դէպքերն ուրիշ բաներ ըմբռնելով օր մը դժգոհ մաս մը գտնուի Իւթիւճեան Ս. Հօր դէմ. Նախ հարկ է գործոց սկզբնաւորութեան պատմութիւնն լսել եւ հետեւիլ զանազան երեւոյթներուն, հանգոյցն կը լուծուի եւ ամեն բան կը պարզուի. այս կրնայ յուսացուիլ Պատ. Փոխանորդ Հայրէն, եւ եթէ յանդգնութիւն չ'համարուի ՄԻԱԿ ձեռնհաս պիտի անուանեմք զինքն նոյն վիճակին հոգեւոր վերատեսչութեան.

(190)

ԳԸԶԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Մէրգում տէլիգանլը հէնուզ ըրմաղըն քէնարընտա այնը մաճալտէ օթուրմըշ, պէրմիւթատ կէօզլէրինի Բըթի Գասթէլ պաղչէսինէ չէվիրմիշ, տիւք տիւք օրայա պագըյօր իտի.

Բէյմօն Ֆրօմանթալ՝ Մաթլէնին թարիֆի մուճիպինճէ Բօլը արամագա կիտէրէք եէտէք եօլունտան եօգարը տօղրու չըգտըղընտա, ուզագտան օղլունը պալատէ թարիֆ օլընան հալ ու վազիյէթտէ կէօրտիւ վէ տահա չաբուգ եիւրիւմէյէ պաշլատը.

Պէօյլէ աճէլէ եիւրիւմէսիյլէ տէրագապ օղլունա եագլաշտը իսէ տէ, Բօլ բէք տալմըշ օլտուղընտան, այագ սէսինի հիչ իշիթմէտի վէ եանընտաքի չայըրլըգ իւզէրինտէ պապասընըն կէօլկէսինի պիլէ կէօրմէտի.

Բէյմօն պիրտէն պիրէ տուրտը.

Օղլունըն սօլկուն, զայըֆ վէ խասթալըգլը եիւզիւնի կէօրիւնճէ, գալպինտէ բէք ֆէնա պիր սըգընթը հասըլ օլտու իսէ տէ, եինէ պիր հայրէթը միւթէէսսիֆէ իլէ մէրգում տէլիգանլըըն ալընը ըզտըրապը համիլ օլան կէնճ չէհրէսինի սէյր ու թէմաշա էյլէմէկէ պաշլատը.

Պիր տէ խայալի օլմագսըզըն եիւրէյի գալգըպ տիհանընտան պիր ա՛հ չըգընճա, Բօլ՝ տալկընլըղընտան այըլարագ, պաշընը եօգարը գալտըրտը, վէ բէտէրինին՝ գօլլարընը քէնտիսինէ ուզաթտըղընը վէ եանագլարընտան աշաղը կէօզ եաշլարը տէօքիւլտիւկիւնիւ կէօրտիւ, վէ պիր սըչրայըշտա այաղա գալգըպ պապասընըն եանընա գօշարագ պօյնունա սարըլտը.

Պիր ազ վագթ ըրմաղըն չարըլթըսը վէ բէտէր ու էվլատըն պօղուգ պօղուգ հըչգըրըգլարը սէսինտէն պաշգա պիր սէս իշիտիլմէտի.

Պու հէյէճանտան էվվէլա Բօլ քէնտինի գուրթարըպ, տիւչար օլտուղը հիւզն ու քէտէրինի՝ քէնտիսինի խաթընթագ իտէճէկինի անլայարագ, ֆիւթուրսըզըգ վէ սուզ գանլըըղը էլէ ալմագ վէ ինթիզամ իւզրէ տավրանմագ վէ սըրրընը կիզլէյիպ, ալէլատէ հէր քէստէն զիյատէ քէնտիսինէ հիսապ սօրմաղա հագգը օլան բէտէրինին չիւպհէլէրինի տէֆ իթմէք իգթիզա իտէճէկինտէն, բէտէրի Բէյմօնըն եանագլարընը չարըը չարըը պուս իթմէքտէ օլտուղը հալտէ, պիւլէնտըղը ավազ իլէ.

—Ա՛հ, սէվկիւլիւ պապաճըղըմ, սէնի կէօրտիւկիմէ նէ՛ գատար մէմնուն օլտուղըմը պիլսէ՛ն.—տէտիքտէ, Բէյմօն Ֆրօմանթալ պիր նազարը հիւզն ու քէտէր իլէ էվլատընըն եիւզինէ պագարագ.

—Պէն տախի, սէվկիւլիւ էվլատըմ, հէմ մէմնուն վէ հէմ տէ միւքէտտէրիմ.—տէտի.

Բօլ՝ չիտտէթլէ.—Միւքէտտէ՞րմիսին. նիչի՞ն.

Բէյմօն.—Զիրա սէն տահա զիյատէ խասթա վէ մուզտարիպսըն... Մաթլէնին մէքթուպլարը օգուտուղըմտա եանըլմամըշըմ... Մուհապպէթը բէտէրանէմ սաիգասըյլա պանա էյի տույ օլույօր իմիշ...

Բօլ.—Տիմէք Մաթլէն սանա մէքթուպ եազմըշ, էօյլէ՞ մի.

Բէյմօն.—Էվվէթ, վազիյէթինտէ պու իտի... Օ պիչարէ գըզը՝ սէնի ճան ու տիլտէն սէվտիկինտէն, պէնիմ կիպի օ տախի՝ սէնին հալինտէ վուգու պուլմըշ օլան թէպտիլաթտան տօլայը բէք միւքէտտէր օլմուշ իտի... Մէրգումէ գըզը՝ պանա մէքթուպ եազմագ ամմա, հագիգաթը հալի թէքմիլ եազմաղա ճէսարէթ իթմէմիշ իտի. Ֆէնալըղըն ճէսամէթինի անլամաղը գըզը պանա թէրք իթմէք իտի... Նիշանլըլէրէ պագըլըր իսէ, պու ֆէնալըգ սահիհէն բէք պէօյիւք տիր... Սէվկիւլիւ էվլատըմ Բօ՛լ, սէօյլէ՛, նէ՞ն վար, խասթալըղըն նէ՞ տիր.

Բօլ՝ քէմալը իթմինան իլէ.—Պապաճըղըմ, պիր չէյիմ եօգ տըր... խասթա տէյիլիմ... Սէն վէ Մաթլէն պէյհուտէ թէլաշ վէ վէսվէսէ իտիյօրսընըզ.

Բէյմօն՝ օմուզլարընը օյնաթարագ.—Պէյհուտէ՞ մի.

Բօլ.—Շիւպհէ՞ մի վար...

Բէյմօն.—Էօյլէ իսէ սէքիզ կիւն զարֆընտա եիւզիւնի օ գատար խըրպալանտըրան, եանագլարընը օ գատար չուգուրա պաթըրան, բէնկինի օ գատար սօլտուրան սէպէպ նէ՞ տիր, խըզան էթ պանա. Պիր հաֆթատան պէրու կէօզլէրինին բարլագլըղը զայիլ օլմուշ... Էվլատըմ, սէն խասթասըն, սէն էյի տէյիլսին...

Բօլ՝ թէպէսսիւմ իթմէք իսթէյէրէք.—Խա՛յր, պապաճըղըմ, հիչ պիր չէյիմ եօգ, խասթա տէյիլիմ...

Բէյմօն.—Պէն սանա ինանմամ... Պէնի թէճէմին իթմէք իչիւն ալտաթմաղա չալըշըյօրսըն, լաքին լագըրտըլարընըն եալան օլտուղը՝ եիւզիւնտէն պէլլի օլույօր...

Բօլ.—Էօյլէ իսէ եիւզիւմ եալանճը տըր, զիրա պէնտէ վիւճուտ վէ պէտէնճէ հիչ պիր աղրը վէ խասթալըգ եօգ տըր, պապաճըղըմ, ինան օլսուն սանա.

Բէյմօն.—Իհթիմալ քի վիւճուտ վէ պէտէնճէ հիչ պիր աղրը վէ խասթալըղըն եօգ տըր. լաքին օ հալտէ պիր ըզտըրապը մանէվին օ՞լմասըն.—տէտիքտէ, Բօլըն գալպի չիտտէթլէ չարբմաղա պաշլատը վէ տիւշարը հէյէճան օլտու իսէ տէ, քէքէլէյէրէք.—Պու ըզտըրապը մանէվի նէ՞ օլապիլիր. պէնիմ սաատէթիմին նէ՞ նօգսանը վար տըր.—տէտի.

Բէյմօն.—Պէն պիլի՞րմիյիմ. Պէն հէր նէ գատար սէնին իւզէրինտէ թիթրէյօր վէ սէնի բէք զիյատէ սէվիյօր իսէմ տէ, ինթիմալ քի, սէնին տիւշիւնճէլէրինի, ինթիյաճլարընը վէ արզուլարընը անլայըպ քէշֆ իտէճէք գատար զէքի տէյիլիմ.

Բօլ.—Սէվկիւլիւ բէտէրիմ, սէօյլէմէ պունը, պէօյլէ պիր իթիգատտա պուլընմա. Քէշֆ իտէճէք, թախմին իտէճէք հիչ պիր չէյին եօգ տըր... Հէր. նէ չէյէ արզու իտէր իսէմ, եէտիմտէ վար տըր... Պէնիմ իչիւն հէր նէ եաբապիլիր իսէն եաբըյօրսըն...—տէտի.

Տէլիգանլը Բօլ Ֆրօմանթալ՝ պու սէօզլէրի էօյլէ պիր սուզիշլի սուրէթտէ սէօյլէյօր իտի քի, բէտէրինին գալպինէ բէք րիգգաթէնկիզ պիր սուրէթտէ թէէսիր իթտի.

Բէյմօն՝ էվլատընըն կէօզլէրինին իչինէ պագարագ.— Բօ՛լ, մաֆիզզամիրինի աչըգտան աչըղա պանա սէօյլէմէյօրսըն.

Բօլ.—Պէ՞ն մի, պապաճըղըմ...

(Տեւ-Գ)

Մինչեւ հոս ըսուածներն չեն վերաբերիր միայն Զմիւռնիոյ գործոց, մենք արդի դրութեամբ ներքին զգալի վըտանգներ կը նշմարենք մեր առաջնորդական աթոռոց։ Գլխաւորաբար այնպիսի տեղեր ուր Սահմանադրութիւնը լաւ հասկցուած չէ, եւ ուր ժողովրդեան զանազան դասակարգներ կան, իրարմէ բաժնուած կարծեօք, հնութեամբ, զգացմամբ, եւ դեռ ուրիշ ինքնատեղծ երեւոյթներով, այդպիսի վիճակներ ունին ազգային յուզումներ, որք լաւ վախճանի չեն վիճակիր, առ այժմ լռութիւն պահել հարկ կը համարիմք այդ յուզմանց իսկական պատճառներու մասին, Թերեւս օր մը առիթ ունենամք գրելու։ Վերոյիշեալ անկայուն դրութեան մէջ կերեւին առ այժմ Եգիպտոս, Զմիւռնիա եւ Նիկոմիդիա. այդ վիճակային խնդրոց տեղեակք, լաւ կը հասկնան այս տողերու իմաստն։ Ըստ մեզ անմիջական կարեւորութիւն ունին գաւառական հոգեւոր հովուեթիւններն զոր արդէն ծրագրելով նախորդ Կրօն. ժողովն վիճակներու բաժնած էր, բայց ցարդ ծրագրական վիճակէն վեր չելաւ այդ եւս ըստ սովորութեան։

Սրբազան Պատրիարք Հայրն իւր պաշտօնավարութեան առաջին օրէն զգաց ներքին պէտքն, եւ առաջնորդութեանց բարեկարգութեան մեծ կարեւորութիւն ընծայեց, որու արդիւնքն ալ ազգն սկսաւ վայելել. բայց կարի ճշմարիտ է որ առանց հոգեւոր հովիւներու, առաջնորդական վիճակներու բարեկարգութեան ամեն ջանք ամուլ կը մնան։

Զայս պարզելու կամ բացատրելու հարկ չկայ, վասն զի ստէպ տեսնուած է որ առաջնորդ մը՝ լրագրական հրատարակութեան կամ մի քանի ստորագրութեամբ հանրագրի մը եւ խել մը անխոհեմ ցոյցերու զոհուած է յանիրաւի. առաջակային այսպիսի դէպքեր (որք դժբաղդաբար չեն պակսիր) արժան է որ քննուին երրորդէ մը, եւ խաղաղութիւնը վերահաստատուի կամ հակառակ պարագային տեղեկագրուի ի Պատրիարքարան, որու հրահանգն կը ցածուցանէ խռովութիւնն։ Այսպէս, հրդեհն չարծարծած կը մարի իւր սահմանին մէջ, եւ տեղի չտար այնքան անտեղութեանց, յոր մատնեալ է այսօր Զմիւռնիոյ նման վիճակ մը, որ բաց ի կրօնական վիճակէն՝ կրթական նախանձելի վիճակ մ'ալ ունէր, Մ. էֆ. Մամուրեանի՝ այդ անխոնջ եւ բազմահըմուտ անձնաւորութեան հսկողութեան եւ գործունէութեան շնորհիւ։ Այսօր իրերը կերպարանափոխ եղած են ի Զմիւռնի. Նախկին դրութեան վերահաստատումը կարելի է, երբ վիճակին հովուութիւնը Գեր. Տ. Գէորգ վարդապետի նման կարող ձեռքի մը յանձնուի, որով կը վերահաստատուի անդ նախկին բարեկարգութիւնը, եւ կ'ստանայ իւր անցեալ նախանձելի դրութիւնը։

ՀԱՅԿ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ
ՏՆՕՐԷՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ
ԽԻԶԱՆՈՒ ՈՒՍՈՒՄՆ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՏՈՒՑԵԱԼ ԱՌ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԺՈՂՈՎՆ

ի 20 Օգոստոս 1889

Տեարք,

Տնօրէն խորհուրդս իւր պաշտօնավարութեան երկամեայ շրջանին մէկ տարին եւեթ բոլորած, կուգայ այսօր պատկառելի ժողովոյդ մատուցանել իւր տեղեկագիրն Ձեր խորին ուշադրութիւնն հրաւիրելով իւր կատարած գործառնութեանց վրայ։

Տեարք, գիտէք անշուշտ թէ Տնօրէն խորհուրդս ի պաշտօն կոչուեցաւ այնպիսի շփոթ ժամանակի մը մէջ յորում աշակերտք ցրուեալ, վարժարանք փակեալ, դասախօսք լքեալ, և ընկերութեան վարին ազդարած՝ միմիայն անուն մը կը մնար մեզ, Խիզանու Ուսումն. Ընկ.։

Իրաց այս կացութեան մէջ Տնօրէն խորհուրդս չէր գիտեր թէ ի՞նչ ընթացք պէտք էր ունենալ կամ միջոց գործածել երբ մանաւանդ կը պակսէին իրեն բարոյական և նիւթական ամէն աջակցութիւնք։

Չենք ուզեր աստ թուել միառմի պատճառներն այն ամէն խոչնդոտներու որոնք մեր պաշտօնավարութեան առաջին օրէն իսկ մեր դէմ ելան. այո, չ'ենք ուզեր թուել զանոնք, այլ գոհ եւեթ կը լինիմք Պատուարժան ժողովոյդ յայտարարել թէ Խորհուրդս աշխատեցաւ անդր քան չկար իւր և ջանաց բառնալ զանոնք ընդ միշտ, և առ այս խորհեցաւ թէ նախ քան զամենայն հարկ էր բառնալ այն անտեղութիւններն որք ծագում առած էին ընկերութեանս անդամոց ոմանց և մի քանի ազգայնոց անձնական հաշիւներէն, որք ընկերութեանս հիմերըն խախտելու և զայն քայքայելու համար խիստ յարմար միջոցներ էին։

Ուստի Խորհուրդս Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան հետ բանակցութեան մտաւ և ուրախ եմք այս օր յայտարարելու թէ յաջողեցաւ վերջապէս լուծել ընել իւր արդար բողոքն որով անաչառ քննութիւն կը պահանջէր ոչ միայն վերջին տարիներու այլ և իւր հիմնարկութենէն ցայս վայր մատասանամեայ ընթացքներու հաշւոց։

Քաղաքական Պատկառելի ժողովն մեր խնդիրն իւր բովէն անցնելէն վերջ՝ իւր անդամներէն Վսեմ. Կարապետ էֆ. Սվաճեանի յանձնեց ի մանրակրկիտ քննութիւն և տեղեկագրութիւն։

Արդիւնքն՝ որն որ յառաջ կուգայ Նորին Վսեմութեան անաչառ քննութենէն և որ պատիւ կը բերէ ընկերութեանս, վերջ կուտայ իրեն դէմ ուղղեալ անտեղի և յանիրաւի յարձակմանց և նոր դարագլուխ մը կը բանայ մեզ, գործելու և պսակելու այն քաղցր յոյսերն զորս Ազգն դրած է իւր վրայ՝ այն է Տէրութեան և Ազգին օգտակար անդամներ հասցնել։

Ցորմէ հետէ կ'ուգայ Պատուարժան Ուսումն. Խորհրդոյ Պաշտօնագիրն հիմնեալ Քաղաքական Պատկառելի ժողովոյ վկայութեան վրայ, որոյ առՏնօրէն Խորհուրդս ուղղեալ համակրանքն ու փառահոռթիւն, Տեարք, ժողովիդ կը վերաբերին։

Արդ, կը բառնամք խոչնդոտներու մեծ մասն սոյն Պաշտօնագրով, առանց որոյ Խորհուրդս չէր կարող գործի ձեռնարկել և դիմել առ բաժանորդս ի նուիրատուութիւն որով հակառակ իւր ջերմ փափաքանաց չէր կարողացած հոգալ իւր տրամադրութեան ներքեւ եղած վարժարաններն. բայց կը յուսայ որ իւր երկամեայ շրջանի երկրորդ տարւոյն մէջ ի շնորհս բաժանորդաց կարող կը լինի վերաբանալ վարժարաններն և պիտի ջանայ ընկերութիւնն իւր անուան համապատասխան դիրքի մը մէջ դնել։

Ներկայ տարւոյ ելեւմուտքն յառաջ մեր պաշտօնավարութեան մեր տեղեկագրոյն մէջ կը դնեմք, որ կը բաղկանայ Իւսկիւտար տըրուած մի ներկայացումէ, նուէրներէ և մի քանի ծախսերէ։

Կը փակեմք մեր սոյն համառօտ տեղեկագիրն յայտնելով մեր խորին շնորհակալիքն առ այն Մեծապատիւ անդամակիցս և առ այնս՝ որք ամէն պարագայի մէջ իրենց նիւթական և բարոյական ձեռնարկութիւններն չ'խնայեցին ինչպէս Նաեւ ժողովոյդ Ատենապետ Գեր. Տ. Տաճատ Մ. Վ. Ոսկանեանի որ չէ զլացած մեզ իւր աջակցութիւն վասն ընկերութեանս յառաջացման։

Մնամք

Ի դիմաց Տնօրէն Խորհրդոյ Խիզանու Ուսումն. Ընկեր.

Ատենադպիր Ատենապետ
Վ. Գ. Մելքոնեան Ս. Գալֆ

ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ ՎԵՆԵՏԿՈՑ
Ի ԳԱՏԸ ԳԻՒՂ

Վարժարանս վերստին կը բանայ իւր ուսումնական տարին ի 4 սեպտեմբերի՝ երկուշաբթի օրը։ Ծնողք և խնամակալք նորադոյն աշակերտաց կարող են բանակցիլ Տեսչութեան հետ երեքշաբթի և ուրբաթ ի Սեղբոս խան՝ գրասենեակ Մխիթարեանց, իսկ մնացեալ օրերն ի վարժարանն Գատը գիւղի։

Տեսչութիւն

4—4

ՄԷՔԷԱԹԻՊ
ԲԱԶԱՐ ԵԷՆԻՔԷՕՑԷ
ՃԻՒԼՈՒՍԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ ՇԷՀՐԱՅԻՆԻ

Իզմիտ սանճաղընտա Բազար Եէնիքէօյ գարիյէսինտէն մաթպաամըզա եազըլան պիր մէքթուպ տըր։

Ճիւլուսը սաատէթմէնուսը ճէնապը Բատիշահի միւլաքաէսէսիլէ Բազար Եէնիքէօյ գարիյէսինտէ էմսալի կէօրիւլմէտիք սուրէթտէ իճրայի շէնլիք իտիլմիշ տիր։

Շէօյլէ քի, եէվմը մէսուտը մէզքիւրըն ագշամըը հիւքիւմէթ վէ պէլէտիյէ տաիրէլէրիլէ միւթէպէրան խանէլէրի վէ չարշըու՝ էնվաի ֆէնէր վէ գանտիլլէր իլէ տօնատըլմըշ, վէ չարշըու վէ խանէլէրտէն աթըլան ֆիշէնք վէ սիլահ սէսլէրի՝ վէլվէլէ էնտազը հուպուր ու սիւրուր օլմագտա, վէ գուլիւպը էհալիտէ մէրքիւզ օլան հըսսիյաթը սատագաթքեարիյի արզ ու իզհարէ վէսիլէպախշ պուլունմագտա իտի։

Իշթէ պու սըրատա գարիյէ միւթէպէրանըյլա պազը մէմուրին՝ պէրաբէրճէ նէզտը միւտիրիյէ կէլտիքլէրի հալտէ, Երմէնի մէքթէպի մուալլիմին վէ չաքիրտանը թարաֆընտան Նամը Նամիի հազրէթը Բատիշահիյէ մախսուս օլան պազը գասիտէ վէ պէսթէլէր թէղաննի իտիլտիկի կիպի, միւթէպէրանտան պէլէտիյէ րէիսի Առաքել էֆէնտի տախի վէլինիմէթը պիմիննէթիմիզ Բատիշահը մուազզամ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին էլթաֆ ու էնամը պինիհայէլէրինտէն պահսըլա, պէյանը ուպուտիյէթ վէ սատագաթը հավի գարիյէ նամընա պիր նութգը պէլիղ իրատ էյլէմիշ, վէ պունը միւթէաքիպ չաքիրտանը մէրգումէ երէնէ թէղաննիյէ պաշլամըշլար տըր։ Չաքիրտան՝ օ գատար կիւզէլ օգույօրլար իտի քի, պիւթիւն հուզզարա թէէսիր իտիյօր իտի։

Նիհայէթ մէքթէպը մէզպուր լիսանը Թիւրքի մուալլիմի թարաֆընտան մազամա միւնասիպ պիր նութգ սէօյլէնիպ, մէքթէպ նամընա արզը թէպրիքեաթ վէ թահմիտաթը պիղայէթ գըլընտըղտան սօնրա, խաթիմէսինտէ «Բատիշահըմ չօգ եաշա» տուաի մէֆրուզիւլ էտասը միւքէրրէրէն վէ հէպ պիր աղըզտան րէֆը պարկեահը Րապպը մէննան օլունմըշ տըր։

Կէրէք տաիրէի հիւքիւմէթտէ վէ կէրէք գահվէխանէլէրտէ վէ չարշուտա չալկըլար վէ տավուլլար չալընըպ, պիւթիւն խալգ սապահը կէճէյէ գատար քէմալը մէսէրրէթ վէ շատիմանի իլէ խօրաը էմվաճ էյլէմիշլէր տիր։

Հէման Ճէնապը Հագգ վէլինիմէթը պիմիննէթիմիզ շէվքէթլու, գուտրէթլու, մէհապէթլու Բատիշահը ազամ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինի իլա աիրրիւլ տէվէրան թախթը ալիի շէվքէթփէնահիլէրինտէ պէրտէվամ պույուրսուն. ամին։

ՐԷՀՆԻՒՄԱԻ ԹԻՃԱՐԷԹ
(Անիւէր Օրիանթալ տիւ Գոմէրս)

Ջէրվաթի պիրատէրլէրին 8-10 սէնէտէն պէրու Տէրսաատէթտէ թապ ու նէշր իթմէքտէ օլտըգլարը Ֆըրանսըզճա «Անիւէր Օրիանթալ տիւ Գոմէրս» եանի «Րէհնիւմաի Թիճարէթը Շարգի» նամ սալնամէնին 1889 սէնէսի նիւսխէսի՝ սէնէյի սապըգա կիպի վէ պէլքի տահա զիյատէ միւքէմմէլ վէ մունթազամ օլտըղը հալտէ պու քէրրէ մէվգիի ինթիշարէ վազ օլունմըշ տըր։

Մէմլէքէթիմիզտէ պախուսուս ումուրը թիճարէթլէ մէշղուլ օլանլարա նէֆ ու ֆախտէսի միւսէլլէմ վէ միւճէրրէպ օլան պու էսէրը նէֆիս՝ պու սէնէ պազը էսպապա մէպնի կէճ գալմըշ օլտըղընտան, սահիպ ու նաշիրլէրի՝ սալնամէի մէզքիւրը 1889 իլէ 1890 սէնէլէրինէ մախսուս օլմագ իւզրէ նէշր իթմէկ յէ մէճպուր օլտըգլարընը մաէլթէիզար իլան իտէրլէր։

1889-90 սէնէլէրինին «Րէհնիւմաի Թիճարէթի» հազըրլամըշ էվվէլքի սէնէլէրէ ֆարգ պիր սուրէթտէ նէֆիս վէ մունթազամ օլտըղընտան, մէմլէքէթիմիզ էհալիսինին րաղպէթը ֆէվգ էլատէսինէ մազհար օլաճաղընտա շիւպհէ օլընամազ։

Իշպու սալնամէի թիճարէթին կէրէք Տէրսաատէթտէ վէ կէրէք թաշրատա ապօնէլէրէ թէվզիինէ պիր գաչ կիւնտէն պէրու պաշլանմըշ օլմաղլա, պուրա ապօնէլէրինին Գալաթատա Մումխանէ սօգաղընտա Ջէրվաթի պիրատէրլէրին 12—14 նումէրօլը մաղազէ, վէ թաշրա ապօնէլէրինին տախի՝ սալնամէի մէզքիւր գումպանեասը վէքիլլէրինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի՝ գումպանեաի մէզքիւր իտարէսի թարաֆընտան րիճա վէ իլան օլընըր։

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Րումէլի չըմէնտօֆէր բիյանգօսընըն կէլէճէք գուբօնը իչին Բոնտօ պիլէթլէրի սաթըն ալմագ իսթէյէնլէր՝ պու կիւնտէն իթիպարէն հէր կիւն ալաֆըր. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնըրա սաաթ 3½ա գատար Պանգը Օսմանիտէն միւպայաա իտէպիլէճէքլէրի իլան օլունուր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Նաֆիա նէզարէթի միւսթէշարլըղընտա թէրճէման Սինապեան Մըկըրտիչ էֆ.յէ րիւթպէի սանիյէ սընըֆը միւթէմայիզի,

Մէքթուպի խարիճիյէ խիւլաֆաընտան Սաատ պէյէ րիւթպէի սանիյէ,

Սատրէյնը միւհթէրէմէյն միւսթէշար մուավինլիկի՝ Շէրի հաքիմլէր մէճլիսը ինթիխապը ազալըղը ինգըրմըշ Պուրսա մէրքեզ նաիպի Իպրահիմ էտհէմ էֆ. հազրէթլէրինէ,

Ճէզայիր Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի մէրքեզ նաիպլիկի՝ Սատրէյն միւսթէշար մուավինի սապըգ Սաֆիէտտին էֆ.յէ,

Մահնիսա նաիպլիկի՝ Ճէզայիր Պահրը Սէֆիտ մէրքեզ նաիպի սապըգ Զիւհտի էֆ.յէ թէվճիհ պույուրուլմըշ տըր։

* *

Խարիճիյէ նէզարէթի իսթիշարէ գալէմի միւմէյյիզի Պաքը պէյէ միւճէտտէտէն վէ նէզարէթը միւշարէլէյհա թէրճէմէ գալէմի խիւլաֆաընտան Ավրամ էֆ.յէ թէպտիլէն 3. իւնճիւ մէճիտի,

Մէքթուպի խարիճիյէ գալէմի խիւլաֆաընտան Թէվֆիգ պէյէ 4իւնճիւ րիւթպէ Օսմանի նիշանը իհսան պույուրուլմըշ տըր։

ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԳԻՇԵՐԵԱՑ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՑ

Բաժնեւորք Հինգերորդ տարի

Վարժարանիս նոր շրջանը կսկսի յառաջիկայ սեպտեմբեր 1 ուրբաթ։

Աշակերտուհեաց ընդունելութիւնը տեղի կունենայ նոյն օրէն սկսեալ. իսկ դասուց սկզբնաւորութիւնք կը լինին ամսոյն 3ին, երկուշաբթի։

Նոր աշակերտուհի տալ փափաքողներ կը հրաւիրուին առաւօտներն ի վարժարան ուր կը գտնուի

Հիմնադիր—Տնօրէն
Մ. Ս. Մեզպուրեան

15 օգոստոս 1889
Իւսկիւտար—Իճատիյէ

8—6

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսաատէթ 13 դեկտ. 1888

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօֆ,

Սըֆաթը րէսմիյէմ հասէպիլէ սիզին քիրէճ վէ սօտա իբօֆօսֆիթլի Մօրինա պալըգ եաղընը թէճրիպէ իթմէկէ վէսիլէյապ օլմամագտա իսէմ տէ, սաիր աթըպպա թարաֆընտան վագը օլան թէճրիպէլէրտէն վէ քէզա պիզիմ խասթախանէլէրիմիզտէ պազը աթըպպայա իճրա իթտիրտիկիմ թէճրիպէլէրտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, սիզին մէզքիւր թէրթիպինիզ խասթալար թարաֆընտան գօլայլըգլա ալընմագտա, վէ պիր խայլը ճէզմաստան պէրու ֆէննը թըպպըն իշպու թէրթիպըտէ կէօրմիւշ օլտըղը պիւյիւք մուվաֆֆագըյէթ թէպյինէ իթմէքտէ տիր։

Սէր Թապիպը հազրէթը Շէհրիյարի
ՏՕԳԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕԵԷՆԻ ՊԱՇԱ

(82)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՈՆՃԵԱՆ

—Եւ ինձմէ բացատրութիւն մը առնել, այնպէս չէ՞, ազնիւ բարեկամս, ըսաւ կոմս տը Սէլա, այլ ես բոլորովին ապահով ըլլալով որ Անգլիացիին խորհրդաւոր հանդարտութեան տակ ծածկուած սոսկալի փոթորիկ մը կար. ուստի քաջասրտութեան մէջ անկէց ետ չմնալու, կամ թէ ատոր ճան մ'ալ զանի անցնելու փորձ մը ընել ուզելով,

—Հանդարտեցէք, սիրելի բարեկամս, ըսաւ. Թէպէտեւ իշխանին տուն հասած ատենը յիրաւի Տիկին Դարբինօֆի գլխու ցաւը խիստ աճելի կերպարանք մը առաւ, բայց անկէց ի վեր բաւական մեղմացած ըլլալու է։

—Է՛հ, ի՞նչ վիճակի մէջ կը գտնուէր Տիկին Դարբինօֆ, երբ իրեն ներկայանալու պատիւն ունեցաք։

—Խիստ եղջանիկ վիճակի մէջ էր, և բարեկամներէն մէկուն գալըստեանը կ'սպասէր, որուն բժշկական առաքինութեանց վրայ ես ալ մինչեւ այն ատեն բոլորովին անտեղեակ կը գտնուէի։

—Բայց պարոն կոմս, կը ներէք համարձակութեանս, եթէ Տիկին Դարբինօֆ ուրիշի մը ... այսինքն ըսել կ'ուզեմ թէ բժշկի մը այցելութեանը կ'սպասէր, ի՞նչպէս եղաւ որ դուք զանի կանխեցիք։

—Շատ պարզ բան մը, Պ. Հօրսըն, շատ պարզ բան մը. անոր ուղղուած հրաւիրագիրը պատահմամբ ձեռքս անցաւ, և տիկնոջ վրայ ունեցած հոգածութիւնս և մտատանջութիւնս զիս հոն մղեցին։

—Հրաւիրագի՞ր մը կ'ըսէք. Տիկին Դարբինօֆի ստորագրութիւնը կըրո՞ղ հրաւիրագիր մը։

—Ոչ թէ միայն իւր ստորագրութիւնը կրող, այլ նոյն իսկ իւր ձեռագրովն ալ գրուած հրաւիրագիր մը։

—Բայց ըսէք, կ'աղաչեմ, որո՞ւ ուղղուած էր այդ հրաւիրագիրը։

—Պատուական բարեկամս, այսինքն՝ Պ. Ֆրէտէրիք Հօրսըն, պատասխանեց կոմսն աթոռէն վրայէն ծռելով և յարգանօք առ երիտասարդ տարփաւորն խոնարհելով։

—Բայց այդ ըրածնիդ ազնուականի մը վայելուչ բան չէր, պարոն կոմս, զոր կը յուսամ թէ դուք ալ խոստովանիք։

—Վճիռնիդ չեմ ժխտեր, Պ. Հօրսըն։

—Ապա ուրեմն։

—Ապա ուրեմն պէտք եղած գոհացումը տալու պատրաստ եմ։

—Է՛հ, տարակոյս չկայ որ այդպէս պիտի ըլլայ. բայց Տիկին Դարբինօֆի պատիւը փրկելու համար նախ այն հրաւիրագիրը ...։

—Ի՞նչ ընելու եմ, ձեզի՞ յանձնեմ զայն։

—Թէպէտեւ իրաւունք ունիմ պահանջելու որ այնպէս ընէք, որովհետեւ նամակը ինձ ուղղուած ըլլալով իմ սեփականութիւնս է, բայց մեր մենամարտութենէն առաջ իմ աչացս առջեւ զանի այրելնիդ տեսնելով կրնամ բաւականանալ, որովհետեւ կարելի է որ ձեր տեղը ես սպաննուիմ, և չեմ ուզեր որ մեռնելէս ետեւ Պ. Դարբինօֆի համար հաւանականութիւն մը մնացած ըլլայ իմանալու թէ իւր պատւոյ դէմ դաւաճան մը եղած եմ։

—Այդ մասին զձեզ կրնամ վստահացնել, ազնիւ բարեկամս, եթէ ես զձեզ սպաննելու բախտաւորութիւնն ունենամ, Տիկին Դարբինօֆի կողմանէ ձեզի ուղղուած հրաւիրագիրը ճիշդ ուղթն օրէն այրելով չնջելու համար պատւոյս վրայ կերդնում. իսկ դուք եթէ աւելի բախտաւոր գտնուիք և զիս սպաննէք, այն ատեն իմ ծոցս պիտի գտնէք և ազատօրէն պիտի կրնաք գործածել զայն։

—Կընդունիմ պայմաննիդ, պարոն կոմս, ե՞րբ պիտի մենամարտինք։

—Վաղն առաւօտ կանուխէն եթէ կը հաճիք։

—Ո՞ւր տեղ։

—Սովորական մենամարտի տեղը։

—Պուլօնեի անտառը։

—Այո՛, ճիշդ այն տեղ։

—Միայն թէ վկաներնիս գիշերանց անհանդիստ պիտի ըլլան։

—Իմիններս պատրաստ են արդէն, պա՛րոն կոմս։

—Ա՛հ, յիրաւի գործս Անգլիացի պարոնի մը հետ ըլլալը մոռցած էի, կը ներէք. ապա ուրեմն արդէն իմ ապարանս եկած ատեննիդ մենամարտութեան հաստատ որոշումը տուած և ըստ այնմ ամեն բան կարգադրած էիք։

—Գործի մարդիկ պէտք է որ այնպէս ըլլան, պարոն կոմս։

—Լաւ. ես ալ պիտի աշխատիմ, ձեզ պէս ըլլալ, և մէկ ժամէն պատրաստ պիտի գտնուիմ ձեր վկաները ընդունելու։

—Շնորհակալ եմ, պարոն կոմս, ուրեմն ամեն բան կարգադրուած ըլլալով ներեցէք որ մեկնիմ. մենամարտելէ առաջ երեքական ժամ հանգիստ քուն վայելելնիս անհրաժեշտ պէտք մ'է։

—Ինչպէս որ կը փափաքիք այնպէս ըլլայ, Պ. Հօրսըն. միմիայն ներեցէք որ ձեզի բան մ'ալ հարցնելու համարձակութիւնը ունենամ։

—Հարցուցէք, պարո՛ն։

—Ինձ հետ մենամարտելու որոշում տալով հոս եկած ատեննիդ գիտէի՞ք որ գործերը անպատճառ մահացու գոհացում մը պահանջելու չափ յառաջ գացած էին։

—Ո՛չ, պարոն կոմս. եթէ այդչափը գիտցած ըլլայի, մի միայն վկաներուս հոս գալը բաւական ըլլալով, ինձ հարկ մը չպիտի մնար իմ ներկայութեամբս ալ գիշեր ատեն զձեզ անհանգիստ ընելու։

—Ուրեմն, եկաք որ ...

—Իրաց ճշգրիտ վիճակին վրայ կատարեալ բացատրութիւն մ'ստանամ ձենէ։

—Եւ այս մասին կը յուսամ թէ զձեզ գոհ ընելու բարեբախտութիւնը ունեցած եմ։

—Փափաքածէս աւելին ըրիք, պարոն կոմս, որով ձեր ազնուականութեան և քաջասրտութեան փայլուն աչքս շլացուցած ըլլալնիդ խոստովանելու պարտաւոր եմ։

—Պարտաւորութենէս աւելի բան մը ըրած ըլլալս չեմ յիշեր, Պ. Հօրսըն։

—Է՛հ, Տիկին Դարբինօֆի կողմանէ ինձ հրաւիրագիր մը ղրկուած և այն հրաւիրագիրը ձեր ձեռքը ըլլալը չէի գիտեր, և եթէ դուք ձեր կողմանէ այս գաղտնիքը ինձ հաղորդելու քաջասրտութիւնը չ'ունենայիք, այնպէս համոզուած պիտի մնայի թէ, տիկինը զձեզ գաղտնի կերպիւ ընդունել ուզելով ինձ դէմ ալ դաւադրած է, բայց փառք ձեր տուած բացատրութեան, հիմա կատարելապէս վստահ եմ որ, այս խաղին մէջ Տիկին Դարբինօֆ բոլորովին անմեղ է և զիս ուրիշի մը զոհել ուզած չէ, ուրեմն եթէ մենամարտութեան մէջ մեռնողը ես ըլլամ իսկ, մահուանս վրայ ցաւելու պատճառ մը չպիտի ունենամ։

—Ուրեմն մենամարտութիւննիս անպատճառ մահացու պիտի ըլլայ։

—Պարո՛ն կոմս, այս գիշեր, երբեւ մենամարտիկ ձեր ապարանը ներկայանալու պատիւն ունեցած ատենս, միտքս դրած էի որ մի միայն զձեզ վիրաւորելով գոհ ըլլամ. բայց նամակին յայտնութենէն ետեւ պէտք է որ անպատճառ զձեզ սպաննեմ։

Ֆրէտէրիք Հօրսըն, խօսքը վերջացնելուն պէս ոտք ելաւ։

Կոմս տը Սէլա ես նոյնը ըրաւ, և երկու ոսոխք՝ հարսանեաց հանդէսի հրաւիրեալներու պէս՝ գերար յարգանօք բարեւելէ ետեւ, Անգլիացի պարոնը մեկնեցաւ։

(Շարունակելի)

ԹԱՄԱՐՐՈՒՑԱ

ՍՈՒՀՈՒԼԷԹ

Այտա անճագ պիր վէ եա պիր գաչ մէճիտիյէ արթըրարագ սէրմայէ վէ սէրվէթ սահիպի օլմագ.

Ա. ԱԲԻԿԵԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Մըհուլ., Պաղչէ-Գաբու, Թաշ խան Ն. 60

Պու մաղազատա Թիւրքիանըն վէ Եվրոբանըն 600,000 500,000 300,000 250,000 100,000 վէ ղայրիհիւմ ֆըրանգ պէօյիւք իքրամիյէլի հէր նէվի բիլյանգօ Թաճվիլաթը, պէտէլի մահ պէ մահ Թէէտիյէ օլունմագ շարթըյլա ֆիրուխթ օլունըր.

Իկք Թագսիթ վէրիլտիկի կիպի Թաճվիլաթ միւշթէրինին մալի տըր. վէ իքրամիյէ վէ ֆայիզլէրինի քէնտիսի ալըր.

Սաթըլան Թաճվիլաթ՝ մէնսուպ օլտըգլարը տէվլէթլէրին քէֆալէթի Թաճթընտա վէ ղայէթ միւթէպէր օլուպ, ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պանգասընտա Թէսլիմ խուլմիշ տըր.

Պու մաղազատա՝ պօրսա ֆիյաթը խպզէրինէ Նագտ իլէ տախի Թաճվիլաթ սաթըլըր. հէր կէօնա պօրսա մուամէլէսի իճրա օլունըր.

Թաշրա սըբարըշլարը իչիւն ալընան գոմիսիօն բէք ճիւզի տիր.

Մալիւմաթը մուֆասսալէ ախզը իչիւն, պիզզաթ խախտ Թաշրատան մէքթուպ իլէ մաղազայա միւրաճաաթ օլունա.

ԻԼԱՆ

Ալաֆը. հօկտեմբերին 1ինճի կիւնիւ Զարպխանէի ամիրէտէ քէշիտէ օլընաճագ օլան Բումէլի շըմէնտըֆէր բիլյանգօլարընըն Թաճվիլաթ բրօմէսլէրի՝ Տանէթօ էֆէնտի պանգասընտա ֆիրուխթ օլըմագտա տըր.

Իշպու բիլյանգօտա 550 ատէտ նումէրօյա իքրամիյէ խասպէթ խուտճէյի կիպի, էն պէօյիւք իքրամիյէսի տախի 300,000 ֆր. 1 նումէրօ 25000, վէ 2 նումէրօ 10000էր վէ ղայրըհիւմ ֆրանգլար գազանաճագլար տըր.

Մէզքիւր պանգատա ասըլ անա Թաճվիլաթ տախի սաթըլըր, վէ պանգաճա հէր կէօնա մուամէլաթ, մէսէլա հէր մէյէքէթ Թաճվիլաթընըն ալըմ սաթըմը, գուբօն վէ իքրամիյէ գազանմըշ օլան բիլանգօ պիլէթլէրինին Թէէտիյաթը, Թաճվիլաթ բէհնի գապուլ խուէրէք ագչէ իգրազը վէ ղայըրհիւմ իճրա օլունուր, վէ 100տէ 1/4 գօմիսիօնլա Թաշրատան ալըմ սաթըմ սըբարըշլարը տախի գապուլ խոլըր.

Սըբարըշաթ՝ պէտէլլէրի իլէ կէօնտէրիլտիքտէ իճրա օլունուր.

Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նումէրօյը Տանէթթօ էֆէնտի պանգասընտա միւրաճաաթ օլունա.

Տուէ տէմիր եօլլարը գօմբանեասընըն իլանը տըր.

Տէրսաատէթ իլէ Մագրիքէօյ արասընտա իշլէյիպ, Տէրսաատէթտէն ագշամ սաաթ 7յի 40 վէ Մագրիքէօյինտէն ագշամ սաաթ 8ի 15 կէչէրէք հարէքէթ խտէն 48 վէ 47 նումէրօլու եօլճու գաթարլարընըն՝ մահը հալը էֆրէնճինին 12սինտէն (պու կիւնտէն) իթիպարէն լաղվ օլունաճագը իլան օլընըր.

Տէրսաատէթ 9 սեպտ. 1889

(Տէկէր)

Մահը հալը էֆրէնճինին 15ինտէն իթիպարէն էվվէլա՝ 1886 յուլիսի պիրինտէ Թաթպ խուլմիշ օլան 15 վէ 15 A նօմէրօլը խուսուսի Թարիֆալարա՝ Տէրսաատէթ իլէ Հէմալիսի վէ Տէտէ-Աղաճ տախի տախիլ օլտըղը հալտէ, հարմանլը, Պէլօվա վէ Եանպօլու ըսթասիօնլարը արասընտա նագլ խուլէն ՊԷՕՅԻԻՔ վէ ՔԻԻՉԻԻՔ ՀԱՅՎԱՆԱԹըն պէհէր տօլու խիւքլիւ վակօնը նագլիյաթընա մախսուս պիրինճի պիր գէյլ իլավէ գըլընտըղը, վէ սանիեն՝ 1886 սեպտ. 1տէ Թաթպ իտիլմիշ օլան 35 նօմէրօլը խուսուսի Թարիֆայա՝ Պէլօվատան Տէրսաատէթէ վէ Տէտէ-Աղաճա, վէ պունլարտան Պէլօվայա կէօնտէրիլէճէք ԷՏԷՎԱԹԸ ԻՆՇԱԻՅԷի մուհասէբէտէնին 5000 վէ 10,000 քիլօկրամլըգ պէհէր տօլու խիւքլիւ վակօնընտա նագլիյաթընա մախսուս օլարագ քէզալիք պիրինճի պիր գէյլ իլավէ խտիլմիշտիր, վէ պու գէյլլէրին ատէտի 20 բարա օլարագ սըթասիօնլարտա ֆիրուխթ օլընտըղը, վէ պունտան պաշգա, մէզքիւր սեպտ. 15 Թարիխինտէն իթիպարէն, 1888 սեպտեմբերինտէ Թաթպ խուլմիշ օլան 13 նօմէրօլը Թարիֆաի մախսուսըն պիրինճի գէյլի Թաատիլ օլընարագ, պիր քիլօմէթրօ պիր սէնէ զարֆընտա նագլ խուէճէքլի էն չօգ միգտարըն՝ մէզքիւր գէյլին աճքէամընա մուվաֆըգ օլմագ իւզրէ 3000 Թօնօտան 1000 Թօնօյա Թէնզիլ խոլունմիշ, վէ տիկէր մալիւմաթ ալմագ խսթէյէնլէրին սթասիօնլարա վէ Սիրքէճիտէ մէրքէզը խտարէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր.

ԻՏԱՐԷ

Տէրսաատէթ 9 սեպտ. 1889

ՍԻԼԻՎՐԻ ԲԱՆԱՅԸՐԸ

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իլան.

Իվլուլը բումինին 5ինճի սալը կիւնիւ պէտ խտէն Սիլիվրի բանայըրը իչիւն իտարէի Մախսուսէ Թարաֆընտան Թախսիս օլընան վաբօրլարըն վագթը հարէքէթ վէ ավտէթլէրի.

ԱԶԻՄԷԹ

Իվլուլըն 5ինճի սալը կիւնիւ պիր սիւրաթլը վաբօր սապահլայըն սաաթ 3տէ քէօբրիւտէն հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիտէճէք տիր.

Իվլուլըն 6ճը չարշէնպիհ կիւնիւ պիր սիւրաթլը վաբօր սապահլայըն սաաթ 3տէ քէօբրիւտէն հարէքէթլէ, Գումգաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիտէճէք տիր.

Իվլուլըն 7ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ պիր սիւրաթլը վաբօր սապահլայըն սաաթ 4տէ քէօբրիւտէն հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիտէճէք տիր.

Իվլուլըն 8ինճի ճումաա կիւնիւ սաաթ 2տէ քէօբրիւտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Գումգաբու վէ Սամաթիայա ուղրայարագ Սիլիվրիյէ կիտէճէք տիր.

ԱՎՏԷԹ

Իվլուլըն 5ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 8տէ Սիլիվրիտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ տօղրու քէօբրիւյէ կիտէճէք տիր.

Իվլուլըն 6ճը չարշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 8տէ Սիլիվրիտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ տօղրու քէօբրիւյէ կէլէճէք տիր.

Իվլուլըն 8ինճի ճումաա կիւնիւ սաաթ 6տա Սիլիվրիտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Սամաթիա վէ Գումգաբույա ուղրայարագ քէօբրիւյէ ավտէթ խտէճէք տիր.

Իվլուլըն 9ընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 3տէ պիր վաբօր Սիլիվրիտէն հարէքէթլէ Սամաթիա վէ Գումգաբույա ուղրայարագ քէօբրիւյէ ավտէթ խտէճէք տիր.

ՖԻՅԱԹ

Պիրինճի մէվգէ	15 ղրշ.
Իքինճի մէվգէ	10 »
Չօճուգլար	5 »

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 11 սեպտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	097-3/8
Օսմ. էսհամը աչըլտը	16-5/8
» » գարանտը	16-11/16
» » Սէրի Ա.	31-
» » » Պ	17-1/2
» » » Ս	16-1/2
Օթօման 1871	92-1/4
Օսմանլը Պանգասը	11-
Բուսիա իսթիգրազը	101-
Մըսըր միւ. մուԹթահըտէ	90-3/4
» իսթիյազը	104-1/8
Տախրա Սանիյէ Մըսըր	83-3/8
Բօյխլտ իսթիգրազը	103-
Մաճառիսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-47.10

Բարիզ 11 սեպտ.

Ֆրանսա. էսհ. 3 % ֆր.	86-10
» » 4½ %	104-57½
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	16-85
» » գարանտը	16-90
Միւզաւէտէ	
Սէրի Պ.	-
» Ս.	16 90
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	-
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	510
» Պանգասը	531-25
Գրէտի Լիօնէ	691-25
Գրէտի Ֆօնսիէ	1277-50
Ֆօնթուար տ'էսգօնթ	095-
Սիւվէյշ ագսիօնը	2285-
Բուսիա 5 % 1877	91-70
Իթալիա էսհամը	73-3/4
Մըսըր ֆօնտ. մուԹթահըտէ	459-37½
Եունան 5 % 1879	470-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-28

Վիէննա 11 սեպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-70
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	35-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումմ. տիւն ագչ. գար.	18-11
» » » էն եւքսէք	18-11
» » » էն աշաղը	18-10
Պու սապահ աչըլտը	18-14
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	46-35
» » » էն եւքսէք	46-35
» » » էն աշաղը	46-35
» » » աչըլտը	46 35
Մըսըր մուԹթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա.	31-
» Պ.	17-20
» Գ.	18-14
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	64-25
Ագչէ ֆարգը	7-
Րէժիսի Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	15-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	8-21
Սթամպօլ պանգասը	7-06
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-14
Թրամվայ	4-55

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղըշ. Բը.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-08
Մէթալիք »	101-
Պէշլիք »	104-
Ալթըլըգ »	104-
Ինկիլիզ լիրասը	110-25
Ֆրանսըզ ալթունը	88-
Բօլ	90-10
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	08-75

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	08-10
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	08-10
10000) »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 64)

Մէզվիմը չիթատա էմաքինը ասքէրիյէյէ գուլլանըլաճագ սօպալարըն իքմալը Նէմվագիսի իլէ մահալլէրինէ վագլիյէ իւճրէթի մէզվըրի միւնագասայա գօնուլմըշ օլտուղընտան, մէզքիւր սօպալարը մահալլէրինէ վազ իլէ իքմալի Նէմվագիսի իչիւն լազըմ կէլէն պօրու վէ սաիրէյի Թալիպ օլանլարըն Նիհայէթ պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէյէ կէլմէլէրի իլան օլունըր.

28 աղուստոս 1889 3—2

Գալաթէրիյէ սանճաղընըն քիթրէ էօշրիւ՝ իլուլըն 3ինճի կիւնիւ գաբարասի չէքիլմէք իւզրէ էհլի տէն միւզայէտէյէ վազ օլընմըշ, վէ նիզամէն մուայյէն օլան պիր հաֆթա միւրուրընտէ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընմագ իւզրէ պուլընմըշ օլտուղունտան, Թալիպ օլանլարըն միւտտէթի մէզքիւրէ մուամէլէյէ ... վէ խախտ Մէճլիսը Մալիյէ իլէ Աշար վէ Բուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

30 աղուստոս 305

Միւթէվէֆֆա Ապտի էֆ.նին՝ սէնէ 96 վէ 6 նումէրօլու խլամ մուճիպինճէ պագգալ Սավայա մահքիւմպիհ տէյնի օլան մալի մէմլուքէսինտէն մէպալիղին Թէսվիյէսի զըմնընտա Գանթարճըլար ճատտէսինտէ 32 վէ 34 վէ 36 վէ 38 նումէրօլը տիւքքեանլար իլէ մա պաղչէ պէքհար օտալարընտա 6 հիսսէ իթթիպարըյլա միւթէվէֆֆայի մուամէլէյէ հիսսէլէրինէ շէվքէթ Նիյմէթի հանըմ իլէ քէպիր օղլու Տաքիր էֆ. վէ քէպիրէ քէրիմէսի Զէյինէ հանըմա մէզքիւրէ օլան 2 սեհմ հիսսէի շայիալարընըն Թարիխը իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթ խտիլէճէքի՝ Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսինա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր.

30 աղուստոս 305

Էտրէմիտ գազասընտա վագը Արմուտաշաղը Նահիյէսինէ Քէօյն վէ Գըզըլ Քէճէլի վէ Եէնիճէ վէ Սարընճ վէ Տէրէի Վիրան վէ Էքճէլէր գարիյէլէրինին 305 սէնէսինէ մահսուպէն միւզայէտէյէ չըգարըլան բաղլամըշ էօշրիւնին միւտտէթ վէ քէֆիլէթը միւզայէտէլէրի մուգատտէմա իլան խտիլմիշ իտի. Մահալլինէ կէօրիւլէն լիւզում մէյնի էօշրը մէզքիւրէ միւտտէթը միւզայէտէլէրին 15ինճի կիւնինէ գատար Թէմտիտ խտիլմիշ, վէ Ինգըզալը միւտտէթտէն պէտէլ հատտը լայըգ օլտուղը հալտէ գարարտատէսինին քէշիտէսի մուգարրէր պուլունմըշ օլմաղլա, Թալիպ օլանլարըն վէ չէրաիթը խուսուսիյէսինէ վագըֆ օլմագ իսթէյէնլէրին խիթամը միւտտէթտէն էվվէլ մահալլինէ վէ խախտ Մէճլիսը Մալիյէ իլէ Աշար վէ Բուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

28 աղուստոս 305 5—2

Գարասի սանճաղը միւլհագաթընտան 576550 ղր. պէտէլը սապըգը Քէմէր գազասընըն 305 վէ 6 սէնէլէրի գէյմէթ էօշրիւ՝ աղուստոսըն 22ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն 31 կիւն միւտտէթլէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ, վէ միւտտէթը միւզայէտէնին խիթամընտա պուլընան պէտէլը հատտը լայըգ օլտուղը հալտէ գարարտատէսինին քէշիտէսի մուգարրէր պուլունմըշ օլմաղլա, Թալիպ օլանլարըն վէ չէրաիթը խուսուսիյէսինէ վագըֆ օլմագ իսթէյէնլէրին խիթամը միւտտէթտէն էվվէլ մահալլինէ վէ խախտ Մէճլիսը Մալիյէ իլէ Աշար վէ Բուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

28 աղուստոս 305 3—2

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միրան վէ Ստեփան Մէսրոպեան Շիրքէթի» խնվանըյլա Գալաթատա Տէմիր խանընտա Նօմէրօ 3 մաղազատա Էմլաքա ախտ պիր մաղլահաթ-կիւզար օտասը Թէէսիս օլունմըշ օլուպ, մէզքիւր մաղազատա Էմլաքա ախտ քէաֆֆէի մուամէլէ՝ չէրաիթը միւթէտիլէ իւզրէ իճրա օլունուր. Շէօյլէ քի, էմլաք իւզէրինէ ագչէ իգրազ ու խուֆթիգրազը, վէ էմլաք վէ ազարըն պէյ ու ֆիրուխթը, էմլաք վէրկիսինին ախտ օլտըղը տաիրէյէ Թէէտիյէսի, ֆէրաղ վէ էմլաքը մէվգուֆէնին Թէվխիրի ինթիգալը, վէ Նիհայէթ էմլաքըն Թէվխիրը պէլէտիյէ խուսուսաթընտա Թէվլիյէսի մուտէհատ օլընաճաղը, վէ գէյրի ու սաիրաթըյա իճրա իտիլէճէքի իլան օլունըր. 30—18

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ Թաղիրը մուամէլաթ օլընճայա գատար, եանի Նագտ իլէ ֆիրուխթ օլըճմագ գախտէսի վագ գըլընճայա տէկին եալընըզ մահլուլաթը վագֆիյէ հիսսէտարանըրընը հասըլ նիզամ պիլա միւզայէտէ Թէֆվիզ իտիլէճէքլէրի հիսսէլի սէճիլլէրին նըսֆը մէճիտի 19 ղրուշ վէ նըսֆը տիկէրի Խայրիէի եվգաֆը հիւմայունըն սուրէթ վէ սէրկի վէ գուրօնը իլէ սաթըլաճագ տըր. Թամմ հիսսէլի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ սաթըլանլարը մուաճճէլէսինին նըսֆը լիրա 100 ղրուշ հիսապըյլա լիրա օլարագ, վէ տիկէր նըսֆը քէզալիք սուրէթ վէ սէրկի գարուխէսի իխալէ գըլընաճաղընտան, պու գապիլտէն ամիւզայէտէ մահլուլաթըն Թիւրքճէ Թ. Հաքիգաթ վէ Թ. Հուճէթ վէ Ֆրանսըզճա Մոնիթէօր վէ Բումճա Գօն-Պանբինօ-Գօլէ կազէթալարըյլա իլան օլունուր, Ճէրիտէի Շարքիյէ կազէթասըյլա տախի 4ինճի տէֆա օլարագ պէյան ու իլան օլունուր.

..17 .. 5000.— (1) Մահմուտ բաշատա Մահմուտ բաշա մահալլէսինտէ Մահմուտ բաշա ճամիի շէրիֆի սօգագընտա Մահմուտ բաշաի վէլի վագֆընտան Թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա չէհրի 30 ղրշ. քիրալը պիլա հավա վէ պիլա կէտիք 1 պապ արգուհալէր տիւքքեանը. միւնասիպ հաճի Մահմուտ էֆէնտի.

..10 միւքէրրէր .. 7000.—Մահմուտ բաշատա հաճի Քէօչէք մահալլէսինտէ Զագմագճըլար եօգուշընտա էլհաճ հասան էֆ. վագֆընտան Եանեալը խանը տոմէքլէ մաաբուֆ քիարկիր պիր պապ խանըն խանճըլըղընըն Նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆէնտի.

..1 ..5000 ..4000.—Իսկիւտարտա Արգաճէճի հաճի Մէհմէտ մահալլէսինտէ չըգմազ Արտ պաղչէ սօգագընտա հաճի Իպրահիմ էֆ. վագֆընտան Թէրպիէն 170 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 420 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ. Հաճի հիւսէյին էֆէնտի.

..12..250.— Քէչէճիլէրտէ Գաբապաշ մահալլէսինտէ Գաշըգճը սօգագընտա Իմհանի վագֆընտան Թէրպիէն 60 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասը. Հաճի Մահմուտ էֆ.

..8..10000.— Շահզատէ պաշընտա միւնթէսիպ Գարակէօզ մահալլէսինտէ Գաֆֆամ աղասը սօգագընտա տէրվիշ Մուսթաֆա էֆ. վագֆընտան Թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գույու վէ 180 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի. Հաճի հասան էֆ.

..13 .72 .74 ..7428.— Հաթապ գաբուսընտա Սարը Թիմուր մահալլէսինտէ Սապունճանէ սօգագընտա գըչլէ չէշմէսի ճատտէսինտէ Այա Սօֆիայի քէպիր վագֆընտան Թէրպիէն 50 մէթրօ արսատա 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ Թաճթընտա չէհրի 75էր ղրշ. քիրալը ախշապ 2 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ 1 պապ մէնզիլին 7 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Հաճի հիւսէյին էֆ.

..26 ..28 ..20000 ..15000.— Թօբխանէտէ Խօճա Ալի մահալլէսինտէ չըգմազ Պէքեար սօգագընտա Եահեա Քէթխուտա վագֆընտան Թէրպիէն 180 մէթրօ արսատա մէպնի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 152 մէթրօ պաղչէ վէ 1 սարնըճը միւշթէմիլ վէ չէհրի 370 ղր. քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլին Նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ.

..52 ..1770.— Գում գաբուտա Տիւլպէնտճի հիւսամէտտին էֆ. մահալլէսինտէ Տիւլպէնտճի հիւսամէտտին սօգագընտա Հարէմէյն կէտիք... վագֆընտան Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգանիտէ 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիր գույու վէ Թահթընտա 22 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 100 ղր. քիրալը ախշապ պիր պագգալ տիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհմէտէն 8½ սէհմ պիր բուլ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ էֆ.

118 .. 15000.— Մահմուտ Բաշատա Նուրը Օսմանիյէ ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեալըընտան Թէրպիէն 90 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգանիտէ 3 օտա վէ 1 գույուսը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 7000 ղրշ. քիրալը ախշապ պիր պապ չէօրէքճի ֆըրընը կէտիկինին 120 սէհմ իթիպարըյլա 30 սէհմ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ էֆ.

..51 ..1667.— Գանթարճըլարտա Սարը Թիմուր մահալլէսինտէ Գանթարճըլար Հարէմէյն կէտիքեալըընտան կէտիկի վէ հաճի Իպրահիմ էֆ. վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 9 մէթրօ արսատա մէպնի չէհրի 45 ղրշ. քիրալը ախշապ պիր պապ Թիւֆէնքճի տիւքքեանընըն միւլք մա կէտիք սիւլիւս հիսսէսի. Հաճի Մէհմէտ էֆ.

..9 .11 ..32750 ..20000.— Պէյօղլընտա Գամէր խաթուն մահալլէսինտէ Գալէօնճը գուլլուղընտա Գամէր խաթուն չըգմազ սօգագընտա Սիւրուրի Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան Թէրպիէն 72 մէթրօ արսատա մէպնի 12 օտա, 3 սուֆա, 1 գույու Թահթընտա պիր մաղազայը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 5360 ղր. քիրալը քէարկիր պիր պապ մէնզիլ մա մաղազանըն Նըսֆ հիսսէսի. Հաճի հասան էֆ.

..6 ..6000.—Էյուպտա Տէֆթէրտար Մահմուտ մահալլէսինտէ տէֆտէրտար ճամիի շէրիֆի հավլիսինտէ Տէֆթէրտար Մահմուտ էֆ. վագֆընտան Թէրպիէն 57 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա, 1 սուֆա, պիր գույու վէ պիր միգտար աշըգլըղը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ. Ահմէտ էֆ.

..60 ..1125.— Այվանսէրայտա ամիգ Մուսթաֆա Բաշա մահալլէսինտէ Սէնավի սօգագընտա հաճի Իպրահիմ էֆ. վագֆընտան Թէրպիէն 30 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն 3 բուլ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ.

..28 ..30000.— Խասքէօյտէ քիրէմիտճի Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Գալայճը պաշը ճատտէսինտէ Նէֆսը հարէմէյն խւչ չէրիֆէյն վագֆընտան Թէրպիէն 220 մէթրօ արսատա 5 օտա վէ 4 սուֆա վէ 230 մէթրօ պաղչէ վէ Թահթընտա պիր պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ վէ չէհրի 200 ղրշ. քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլ. Հաճի Մահմուտ էֆէնտի.

..18 ..4000.— Գըզ Թաշընտա Տօղապ սօգագընտա խմամ հասան էֆ. վագֆընտան Թէրպիէն 50 մէթրօ արսատա 3 օտա, 1 սուֆա վէ 1 մաթպախը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին սիւլսան հիսսէսի. Հաճի հասան էֆ.

..68 ..4500.—Զէյրէքի քէպիրտէ Սահաֆլար ճատտէսինտէ հարէմէյն կէտիքեալըընտան Թէրպիէն 9 մէթրօ արսատա մէպնի չէհրի 120 ղրշ. քիրալը քէարկիր պիր պապ սահաֆ տիւքքեանը կէտիկինին բուլ հիսսէսի. Մահմուտ էֆէնտի.

..2 ..4000.—Իսկիւտարտա Միրախօր մահալլէսինտէ հաճի բաշա օտալարը սօգագընտա Թէրպիէն 55 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 37 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնզիլ. Հաճի Ահմէտ էֆէնտի.

..7 ..2000.— Եէտի գուլէտէ Ֆաթիհ մահալլէսինտէ Պագգալ սօգագընտա Այասօֆիայի քէպիր վագֆընտան Թէրպիէն 180 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն Նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆէնտի.

..3 միւքէրրէր ..3125.— Գասըմ Բաշատա Եահեա քէթխուտա մահալլէսինտէ մէքթէպ սօգագընտա Նէֆսը հարէմէյն խւս չէրիֆէյն վագֆընտան Թէրպիէն 90 մէթրօ արսատա 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 220 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին բուլ հիսսէսի. Հաճի Օսման էֆ.

..160 ..2500.— Սամաթիատա Սանճագտար Խայրէտտին մահալլէսինտէ Գօճա Մուսթաֆա բաշա ճատտէսինտէ 105 մէթրօ արսատա չէհրի 80 ղրշ. քիրայա միւթէհամմիլ ախշապ պիր պապ պօզաճը տիւքքեանը կէտիկինին բուլ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ.

(1) Ծիւմլէլէրին պաշլարընտա իկք հիզատա պուլունան բաքգամլար՝ մահլուլաթըն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի, վէ իւչիւնճիւ հիզատաքիլէր՝ պէտէլը միւզայէտէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր.

Խուտավէնտիկեար վիլայէթի միւլհագաթընտան Գարասի սանճաղը տախիլինտէ վագը աթիւլզիքր մահալլէր մա հիսսէի խանէ գէյմէթի էօշրիւնին 305 վէ 6 սէնէլէրինէ մահսուպէն սէնէթէյն օլարագ քէյֆիյէթը միւզայէտէլէրինին պէյանը.

	Պաշլատըղը -տը	Պիթէճէղի -էտէ	Պէտէլը սապըգը 303—304
Մա Քիւչիւք քէօյ Այվալըգ գազասը	16 աղուստ.	30 իլուլ 305	1,710,000
Մա Այազմէնտ Պանտըրմա »	15 »	21 » »	215,000
Էտրէմիտ գազասը	15 »	15 » »	1,244,663
Արմուտապատ Նահիյէսի	15 »	15 » »	240,000
Էրտէք գազասը	15 »	15 » »	159,000

Պէտէլաթը սապըգա վէ քէյֆիյէթը միւզայէտէլէրի պալատէ մուհարրէր մահալլէրին սէնէթէյնը մէզքիւրէթէյն գէյմէթի էօշրիւնին խիթամը միւտտէթը միւզայէտէլէրինտէ պուլունան պէտէլաթը հատտը լայըգը օլտըղը հալտէ գարարտատէլէրի չէքիլէրէք, Նիզամէն մուայյէն օլան պիր հաֆթա միւրուրինտէն սօնրա մահալլինէ իհալէի գաթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն վէ չէրաիթը խուսուսիյէլէրինէ էթրաֆըյլա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ մահալլինէ վէ խախտ Տէրսաատէթտէ մէճլիսը Մալիյէ իլէ Աշար վէ Բուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

26 աղուստոս 305 5—1

EMULSION SCOTT

(ՍԳՕԹԻ ՕՃԱՌԱԿ)

ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ

Իփոֆոսֆիթ տը շօլ ու սօտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՕԹԻ Ե ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք.

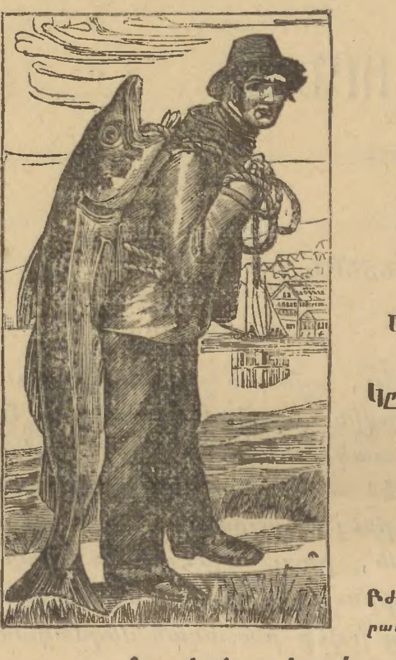

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իբոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճղզածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով:

ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

Մէզքիւր մաթպաատա Թապ օլունըր,

1. Ճիւզ պէ ճիւզ Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա քիթապլար.
2. Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Բումճա իլանլար.
3. Տիճարէթ վէ Թէնզէ պիլէթլէրի վէ սաիրէ.

ՖԻՅԱԹ ԷՀՎԷՆ